

P. Tilmann Beller

OTTHONUNKKAL SZENTÉLYEDÉRT

P. Tilmann Beller

OTTHONUNKKAL SZENTÉLYEDÉRT

Családok a Családért Egyesület
Óbudavár, 2003

E kiadvány az
Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium
támogatásával készült.

Fordították:
Gódány Róbert és Rita

A szöveget rendezte és az előszót írta:
Gódány Róbert

Lektorálta:
Gódány Rita
Közreműködött:
Virágh Orsolya

ISBN 963 86293 3 9

Kiadja a Családok a Családért Egyesület
8272 Óbudavár, Fő u. 11., tel./fax: 87/479-026
info@schoenstatt.hu • www.schoenstatt.hu
Felelős kiadó: az Egyesület elnöke
Nyomdai előkészítés: Palásthy Bt., Balatonfüzfő
Nyomás: OOK-Press Nyomda, Veszprém
Felelős vezető: Szathmáry Attila

ELŐSZÓ

A 2003/2004-es munkaévben továbbra is a Szűzanya szentélyéért és a házasságunkért, a gyermekeinkért akarunk dolgozni. Jelmondatunk: *Otthonunkkal szentélyedért* azt sugallja, hogy e munka fő területe az legyen, ami-re az „otthonunk” szó utal. Mint férjnek, feleségnek, mint házaspárnak életünk valamely időpontjában – konkrétan: most – valamit jelent nekünk ez a szó, s aztán változhat, bővíülhet, gazdagodhat a jelentése. Talán kézenfekvő, hogy az otthonunkhoz kötődik *a mindennapi életünk*, – a leghétköznapibbtól a legünnepebbig.

A Tilmann Beller atya előadásai alapján összeállított szöveg segít nekünk abban, hogy „schönstatti szellemben” tudjunk foglalkozni a jelmondat-tal, annak sugallataival. Sok mindenben visszaigazolja majd saját helyes, szerves gondolkozásunkat. Mindazok számára, akik részt vettek 2003-ban Óbudaváron családnapokon, újra megelevenedhet egy és más, ami őket ott és akkor megérintette. A csendes, elmélyült olvasás folyamán, vagy éppen böngészés közben új felfedezésre is szert teszünk, ami használ személyes, házas- és/vagy családi életünknek.

Nem bébiétel, ami a következőkben élénk tárul, bár, aki már megfigyelt kisgyereket, ahogy egy-egy dolognál érdeklődéssel elidőzött, aztán újra meg újra visszatért hozzá, a kisgyerekeknek ezt a magatartását követendő példának állíthatja maga elé.

ISTEN SZÓL HOZZÁNK

A kor, a lélek, személyek, történések által

Az az időszak, amikor Magyarország katolikus keresztény ország volt, elmúlt. Nem is protestáns vagy református ország Magyarország, hanem nem keresztény. Ott vannak a mezőkön a keresztek, de ezek még az apák hitének a jelei.

A mindennapi életnek egy gyárban vagy a televízióban lejátszódó programoknak saját törvényeik vannak.

Az ember eleven, és az élőnek ahhoz, hogy élni tudjon, légkörre van szüksége. Ha nincs légkör, nincs élet. Az egyházunk arra számít, hogy meghatározhatja a légkört, olyanná alakíthatja, amilyenre a keresztény életnek szüksége van. Ha már nem képes erre, az élet egyre gyengébb lesz. Ez a mi helyzetünk.

Kentenich atya, a Schönstatt-mozgalom alapítója arra a felfedezésre jutott, azt állapította meg, hogy Isten sokféle módon szól hozzánk. Így szól hozzánk azáltal, ami a korunkban történik. Nem kell útszéli keresztnek lennie, nem is kell keresztény politikának lennie. Az egyház politikai hatalmára sincs szükség.

Isten az által szól hozzánk, ami a korunkban történik. Ez fontos nekünk, mint keresztény embereknek is. Az a keresztény, aki a kor történései által jelzéseket tud fogadni, mindig meghallja Isten szavát. Ez a mi egészen személyes életünkre nézve is érvényes. Az által, ami velünk történik, Isten beszél velünk. Az által, ami a lelkünket megérinti, Isten szól hozzánk. Néha nem tudjuk megérteni, mert Isten nagy. Ezért gyakran nagyon hosszú időre van szükségünk, mire megértjük Őt. Ez munka. Isten szól hozzánk a lelkünkön keresztül.

Este összejevünk: „Hol éltük meg a mai napon Istent?” Azt kérdezzük magunktól: „Mi érintett meg ma? Mi foglalkoztat bennünket? Mi fáj? Miben telik nagy örömeink?” Aztán az esemény mögött Istent látjuk. Nem mindig értjük meg Őt. Akkor azt mondjuk: „Nem értelek, de szeretlek.” Akkor lassan-lassan megérthetjük, amit a jó Isten mondani akart. Egy új keresztény típus jön létre, akinek nemcsak a pap szavára van szüksége, vagy a püspök, a pápa szavára, hanem aki újra meg újra hallja a jó Istent.

Természetesen van a jó Istennek egy jele; a házastársunk, aki olyan, mint egy szó, amit Isten mond nekünk. Isten néha gyengéd, de néha kicsit szigorú. Most felülvizsgálhatjuk, hogyan beszél velünk a jó Isten. Gyengéd-en vagy szigorúan? A szigorúság nélkül nem lehet szentté válni. Schönstattban ilyenkor szívesen mondjuk: „Életszentségem eszköze, dicsértéssel mindörökre!”

Aztán a gyermekeink által szól hozzánk a jó Isten. Ezt sem lehet mindig rögtön megérteni. De odafordulhatunk hozzá, amikor valamelyik gyermekünkkel történik valami, és örülhetünk neki: „Most mondtál nekem valamit”. Vagy panaszkodunk egy kicsit, vagy pedig a köszönet szavát mondjuk neki.

Azáltal, ami az egyes házasságokban történik, ami az egyes családokban történik, Isten beszél nekünk. Amiről valaki mesél, elmondja, hogy neki ez fontos, ez fáj, vagy nagy öröme telik benne, azáltal a jó Isten beszél velünk. Úgy, mint egy pápai enciklika által. Nem ugyanazzal a tekintéllyel, de az életfolyamat nagy közelségével.

Mint keresztényeknek, meg kell tudnunk hallani Isten szavát. Meghallani, hogyan szól hozzánk. Ezért amikor egy másik ember hozzánk fordul, nem akarunk mindjárt tanácsot adni neki, hanem meghallgatjuk.

Így tesszük ezt a házastársi beszélgetéseinkben is.

Egy kérést szeretnék mondani: Beszélgessenek egymással kettesben!

Isten problémákat küld az életünkbe

Talán sok szenvedést, csalódást élünk meg. A jó Isten elküldi a mi életünkbe azoknak az embereknek a problémáit, akikhez küld minket. Ez nagyon kemény lehet.

Átéltünk egy problémát, nehéz harcot vívunk, sok küzdelem után megoldjuk. Egyszer, valamivel később, jön egy házaspár, ugyanaz a problémájuk. Tudunk nekik segíteni, mert van tapasztalatunk, hogyan lehet bánni ezzel a problémával. Meg tudjuk nekik mondani, hogy így vagy úgy megoldhatják a problémát. Amilyen gondjaink, problémáink vannak a saját körünkben, azokat Isten küldi nekünk azokért az emberekért, akikhez küld bennünket.

Kedves barátaim, minden keresztény családnak apostoli családnak kell lennie a mai időkben. Nem minden család tud előadásokat tartani, de képesnek kell lenniük arra, hogy a megtapasztalásaikról beszéljenek. A jövő csa-

ládja vagy apostoli család, vagy holnap már nem keresztény család. A környezetünk agresszív, állandóan ránk kényszeríti a véleményét. Fontos, hogy legyen válaszuk. Állandóan azokról az értékekről, pozitív megtapasztalásokról kell beszélnünk, amelyekre szert tettünk, különben mások uralják a légkört.

Gondoskodnom kell arról, hogy olyan legyen a légkör, amilyennek akarom. Minden schönstatti házaspár apostoli család, ez azt jelenti, hogy uralja a légkört. Ha nem ez történik, mások fogják a légkört uralni. A jövő kereszténye vagy apostol, vagy nagyon szegény, gyenge keresztény.

A kor jele: a személy és a pillanat fontossága

A kor szelleme és a korszellem

Mint Schönstatt-családok, képesek vagyunk arra, hogy értelmezzük Isten terveit. Nem arról van szó, ami egy tankönyvben található – természetesen azt is jó tudni, mi a házasság, a szeretet –, hanem érzékeljük Isten terveit, amint a korban és a lélek hangjaiban megmutatkoznak. Ez nem megy mindjárt, de megtanulhatjuk. Gyakoroljuk.

Ez érvényes a korra és a lélekre vonatkozóan is. Ha a kor hangjáról beszélünk, akkor arra gondolunk, ami egy egész kort mozgat. Ha a lélek hangjáról beszélünk, akkor arra gondolunk, ami az egyes embert vagy emberek kisebb csoportját mozgatja meg. Ezáltal a mozgás által, ami a szívben végbemegy, szól hozzánk Isten. Isten az élet Istene. Ha megélek valamit, örööm telik valamiben, akkor az által Isten szól. Ezt gyakoroljuk, és ha elég sokáig csináltuk, a végén tudni fogjuk.

Kentenich atyánk azt mondja: „Mindig ott, ahol egy mozgás van, meg kell különböztetnünk a korszellemet – ez valami negatív – és a kor szellemét.” Keressük, hogy mit mond Isten egy ilyen mozgás által.

Az egyház emberei általában gyakran készek arra, hogy inkább a negatívumot lássák: „Jaj, de rossz a mai kor.” Mi mindkettőt keressük: Mi az, ami pozitív, és mi az, ami negatív?

A kor áramlását így jellemeztük: A mai magyar ember mindig elfoglalt, nincs ideje, fáradt. Ez érték. Mit mond a jó Isten? Mi a jó ebben? Van a kornak egy szava, hangja, az, hogy *elfoglaltak, fáradtak vagyunk, ezért nincs időnk*. A jó Isten szól hozzánk. Isten ez által a kor hangja által szól hozzánk.

Elkezdjük együtt értelmezni a kor jeleit. A kor jelei a jó Isten beszéde. Isten mond nekünk valamit. Megismerjük, felismerjük a kor jeleit, ha fel tesszük a kérdést: „Mi mozgatja az embereket?” Látjuk a kor egyik első je lét: elfoglaltak vagyunk, emiatt fáradtak, és nincs időnk.

Rajtam múlik

Egy ember áll előttünk. Sok dolga van, nincs ideje. Természetesen fá radt, de egy kis pihenés után folytatja. Ez lehet bármelyikünk képe.

Majd azt mondja: „Most már elég, kérek egy kis szünetet.” Keressük az értéket. „Rajtam múlik.” A jó Isten azt mondja: „Rajtad múlik.” Korábban az egyházon múlt. Régebben a kormányon, a királyon múlt. Most rajtam múlik. Akkor is, ha sok minden elveszik, az ember a fontos.

A tömegember földaja saját fontosságát, őt be lehet helyettesíteni, mint egy gép csavarját, kerekét. Képzeljék el, hogy vasárnap ott van 500 ember a templomban. Mondhatja ott az egyes személy, hogy rajta múlik? Ha én nem vagyok ott, vannak még 499-en. Jaj, de szép az ünnepi szentmise, de én nem vagyok fontos ebben a körben.

Ennek az új embernek az életérzése más, az, hogy rajta múlik. Van egy házunk, a házunkban egy háziszentélyünk, vannak barátaink. „Rajtunk mú lik.” Ha nálunk nem jó az élelmezés, akkor nincs jó dolguk a barátainknak. A konyhában az asszony mondhatja azt, hogy rajta múlik. Ez szép, ugye? Ez a közösség új képe. Mondhatom azt, hogy rajtam múlik. Ha egy asszony szereti a férjét, akkor jól főz neki, és rajta múlik. „Ez finom, ízlik.” „Te vagy a fontos.” Mit mond a kor által nekünk Isten? Azt mondja: „Fontos vagy.”

A pillanaton múlik

Nagyon veszélyes dolog. A Szentlélek működését figyelhetjük meg eb ben. Az életérésben megy végbe változás. Ha helyesen ítélem meg, a többi országban is így van. Németországban is van egy új ének, ami azt mondja: „Pillanatnyilag fontos és helyes. Semmi sem igazán véglegesen fontos. Az apály után jön a dagály.” Mi a helyes, az apály vagy a dagály? A pillanat. A keresztény életünkben mi helyes, a fájdalom vagy az öröm? A jó Isten nagy örömet ad a szívembe, ez helyes? Igen. Ha fáj a szívem, szenvedek, ez he lyes? Igen. Újra megtanuljuk megismerni a pillanatot.

Érezhető, hogy milyen veszélyt rejt ez magában? Most éppen szeretem a saját feleségemet, és azt mondom neki, hogy szeretem. A másik pillanatban jön egy másik asszony, és neki mondom, hogy szeretem. Ma hűséges vagyok a barátomhoz. Holnap, holnapután már nem szeretem ezt a barátomat, és az üzletemet mással folytatom. Hol van az igazság? Érzik a nehézséget?

A pillanatban ott van egy nagy érték, de igazi rend nélkül az ember nem tud élni. Felfedezzük a pillanatban a jó Istent, aki szól hozzánk. Ekkor a pillanat bevezet minket a végtelen időbe. Ez művészi kifejezőmód. Egyszerűbben: megízleljük azt, amivel a pillanat megajándékoz bennünket. Megnézünk egy pillanatot, ez fontos. Veszünk most egy pillanatot, ízleljük ezt a pillanatot. Érezzük a pillanat gazdagságát, és érezzük, hogy mögötte ott van a jó Isten. Ez a mi módszerünk.

Két gyakorlati út van. Az egyik út, ami az egész napon át vezet, és egy másik út, amikor időt tudunk szakítani, például este.

Az egyik út: Isten jelenlétében élni, mozogni

Az egész napon át vezető útról Kentenich atya azt mondja: „Isten jelenlétében járunk-kelünk. Isten jelenlétének tudatában megyünk végig a napon.”

Hogy megy ez a gyakorlati életben? Kentenich atya 3 lépést nevez meg:

Felfedezzük Istent a dolgok mögött, megszólítjuk és szeretettel beszélünk vele, a harmadik pedig, hogy egy kis áldozatot hozunk.

A cselekvés minősége

Nézzük először az emberi oldalt! Az egyes pillanatot egészen tudatosan éljük meg. Mint például az apályt vagy a dagályt. Megnézzük ezt a pillanatot. Elidőzünk nála, ez eltarthat 10 másodpercig, ami nagyon hosszú idő lehet. Fontos, hogy a szívünkkel ennél a dolognál vagyunk. Gyakorolhatjuk egy kicsit. Érezhető a különbség? Most írok, most ezt írom, most azt. Gyorsan, felületesen átsiklok egy dolog felett. Vagy azt mondom, *most* írok. Egy pillanat alatt a mélybe mehetünk.

Csörög a telefon. Elképzelek egy felületes személyt: végigrohan a szobán, felveszi a telefonkagylót, és bemondja a nevét. Minden egész gyorsan történik. Vagy másképp: megyek a szobában, hagyom, hogy még egyet csörögjön, és nyugodtan mondom: „XY vagyok.” Érthető a különbség? Vagy egészen belülről csinálhatok valamit vagy pedig felszínesen.

Vezet bennünket Isten, egy új minőséget szeretne: hogy a pillanattól éljünk, és a pillanat mélyéből éljünk. Először az emberi cselekvés minőségéről beszélünk, és nem a jó Istenről. Most ez a minőség az, ami számít.

Egyszer beszéltem Kentenich atyával, egész rövid ideig találkoztunk. Néhány szó volt, amit mondott, talán 20 másodpercig tartott, de ebben a pillanatban csak ő és én voltunk. Vissza tudok rá emlékezni. Ez olyan, mint egy ház valamelyik helyisége, ahová be tudok lépni. Újra találkozhatunk.

Mi ketten házasok vagyunk. Mondhatom azt, hogy együtt lakunk, együtt élünk, együtt vagyunk felelősek az egész családjáért. Jön a modern ember, és azt kérdezi: „Van köztetek egy pillanat?” – 20 másodperc, te és én – és megy tovább az élet.

A mai kor nagy ajándéka, amit a jó Isten ad nekünk, hogy a pillanat fontos. Ez a létezésnek és az életnek egészen új minősége. Nem az a lényeg, hogy milyen hosszú ez az idő, hanem az egymáshoz való kötődés, a megélés minősége a fontos. Lehet, hogy egy kérdésen elgondolkozom. Jön egy negatív gondolat: „Megsértettek, ez fáj.” Látom az embert, aki megsértett, és azt mondom neki: „Szeretlek.” 20 másodperc, ez elég. „Szentté válásom eszköze, dicsértéssel mindörökre!”

Schönstatt lelkisége a pillanatok lelkisége. Minden pillanat új, mély minőségre tesz szert.

Vannak, akik az íróasztaluknál dolgoznak. Mi az az íróasztal? Bemehetek a szobába, megkérdezem: „Mit kell még csinálnom?” Odaülök az íróasztalhoz. Fogom az ügyiratokat, elkezdem olvasni, feljegyzéseket csinállok, nyúlok a telefon után... Vagy másképp: bejövök a szobámba, és azt mondom: „Íróasztalom, szentté válásom eszköze, dicsértéssel mindörökre.” Odaülök az íróasztalomhoz, és azt mondom: „Most.” 10 másodperc, csak annyit mondom: „Most, íróasztalom.” Akkor kezdődhet a munka.

Olyan sok mozzanatban, sok helyen élhetjük ezt meg. Látok egy kapcsolatot valamilyen dologhoz, ezt a kapcsolatot elmélyítem. Egy pillanat. Még az autópályán is megtehetjük. Megelőzők egy teherautót. Előtte televeri a szélvédőmet, nem látok semmit, éppen elfogy a víz az ablakmosó tartályból. Természetesen ilyenkor nem lehet 20 másodpercig mondani: „Most.” Ilyen helyzetben cselekedhetek egészen belülről fakadóan: „most”, vagy felületesen ide-oda röpködhetek. Ez az emberi oldal. A pillanat a fontos. Ebbe a pillanatba belemegyek. Nem azt mondjuk, hogy a hűség fontos, és mindig hűségnek kell lenni, nem, hanem azt: „most”.

A pillanat emberi minőség. A szív mélyéig eljut. Ebből a mélységből nagy nyugalom árad. A jó Isten csatlakozik ehhez: e mögött a pillanat mögött látom a jó Istent. Ez az első.

A második: szeretettel beszélek Vele.

A harmadik: ajándékozok neki valamit. „Atyám, mit csinálsz? Ezt Neked adom. Ma reggel már (még) haragudtam, csúnyán beszéltem.” Láttam valakinek a képét, aki nagy nehézségben van. Ez az ember sokat tett a jó Istenért. Haragudtam. „Természetesen, legyen meg a Te akaratod, de kérem szépen, most legyen...” Így beszélhetünk vele, szeretettel, kicsit türelmetlenül.

Kentenich atya úgy nevezi az imádkozást: eredeti módon való beszélgetés Istennel, úgy, ahogy a szívből jön. Természetesen mindent elfogadunk, amit küld, és panaszkodunk: „Ez nagyon fáj.” Néha azt mondom, amikor észlelem, hogy valaki a rábízottak közül nehezen visel valamilyen terhet: „Látod, hogy ez a gyermeked gyenge, kérem szépen, küldd nekem, öreg katonának, azt a nehézséget.” Így beszélek a jó Istennel. Miért ne?

Néha igazán nehéz a helyzet. Azt mondom Neki: „Ez, amit csinálsz, nem nagyon jó, így tönkreteszed a legjobb embereidet.” Így válaszol: „Nem tudod, mi mindent kibír az ember.” Így beszélgetünk a mi jó Istenünkkel, akit szeretünk, szívéből a szívéhez, ez jó, szép. Meglátjuk a dolgok mögött, szeretettel beszélünk vele, kis áldozatot adunk neki. Ez a mi munkánk, utunk, a pillanat útja.

Mostanság a hangsúly eltolódását éljük meg; az általánostól, elvitől, általánosan érvényestől a pillanat irányába. Arról van szó, ami most, itt és konkrétan érvényes. Kentenich atya egy módszert ad a kezünkbe. Az első, hogy a pillanatot mélyen átéljük, „most”, „ez az íróasztal”. Ehhez nem sok időre, hanem a dologhoz való belső odafordulásra van szükség. Az 1., 2., 3. lépés: Istent látjuk mögötte, szeretettel beszélünk Vele róla, kis áldozatot hozunk.

Az áldozathozatal jelentősége

Ennél az utolsónál kicsit megállunk. Kis áldozatot hozni. Nagyon érdekes folyamat.

Ha valami szépet, mélyet élek meg, mindig éreznem kell, mit mond a jó Isten. Egészen normális az, hogy valamiről le kell mondanom, hogy nagyobb szeretetre tegyek szert. Itt van az íróasztalom. Ebben a pillanatban nagyon szeretem. Otthon várja a feleségem, hogy telefonáljak, de én szere-

tem az íróasztalomat. Most hagyom az íróasztalt, ahol van, és fogom a telefont, felhívom a szeretett feleségemet.

Ott, ahol valamit szeretek, azt oda kell ajándékoznom.

Minden iszákos ember szereti az üvegét. Minden bankrabló szereti a pénzt. Bemenni, megkapni, elmenni.

Manapság nehezebb lemondani, odaajándékozni, mint régen. Korábban világos volt: így hangzik a tízparancsolat, igen vagy nem, ez a rend. Régebben nem volt nehéz megtalálni a rendet. Ma nehéz.

Ma újra és újra ki kell találni, hogy mit akar a jó Isten.

Egy példa. Aki az ipar területén akar karriert csinálni, annak hány órát kell dolgoznia naponta? Tizenkettőt. Ha valaki nem dolgozik, csak 8-at, a másik, a kolléga, aki 12-t dolgozik, erősebb lesz, többet tud, megmarad. Ez a harc. Feleségem és gyermekeim vannak, és keresem a jó Isten akaratát.

A szellemek megkülönböztetése

Manapság nagyon nagy jelentőségű adomány a szellemek megkülönböztetésének az adománya. Ezt nem lehet csinálni, de előkészülhetünk, felkészülhetünk a befogadására. Úgy készítem elő magam erre az adományra, hogy készenlétben vagyok az áldozathozatalra. Ez az értelme a 3. lépésnek.

Erősebben a pillanatból élünk. Nemcsak azt kérdezzük, hogy általánosságban mi a helyes, hanem: Mi *most* a helyes? Itt fontos, hogy a jó Isten megajándékozzon a szellemek megkülönböztetésének az adományával. Ezt nem tudjuk csinálni, a jófeltétel itt nem segít, ehhez úgy juthatunk, hogy a jó Isten megajándékoz vele. De előkészülhetek rá úgy, hogy áldozatot hozok. Valószínű, hogy akkor teszem inkább a helyeset, ha kész vagyok azt tenni, amivel fájdalmat okozok saját magamnak. Ha mindig a számomra kellemet keresem, akkor nem hallom meg az Isten szólítását, amikor valami olyat akar tőlem, ami nehéz.

Kentenich atya azt mondja, ha a pillanatban helyesen akarunk élni, az 3 lépésből áll: 1. Istent látni mögötte, 2. szeretetteljesen beszélni Vele, 3. egy kis áldozatot hozni.

Ezt konkrétan csináljuk. Jön egy ügyfél, akinek bolondos elképzelése van. Beszélnem kell vele, nem dobhatom ki azonnal, különben nem keresek. Az első, hogy azt mondom magamban: „A jó Istent látom mögöttem”. Aztán odafordulok a Jóistenhez: „Istenem, remek ötleteid vannak, hogy ezt az embert megteremtetted. Én ezt nem tettem volna.” A jó Isten azt mondja: „Barátom, én egy kicsit nagyobb vagyok.” Ha így beszélek az Istenemmel, ellazul

a lelkem, könnyebb odafordulnom az ügyfélhez: „Gyere barátom.” Kész vagyok áldozatot hozni, a szeretet fájhat. Nem fogok hamar megsértődni.

Az áldozatkészség és az igazság

Ez a 3. lépés, hogy kész vagyok egy kis áldozatot hozni, a megismerés területéhez tartozik. Aki kész arra, hogy áldozatot hozzon, könnyebben megtalálja az igazságot.

Aki kényelmes, az újra meg újra becsapja magát. Az iszákos ember azt mondja, hogy a bor egészséges. Az iszákos azt mondja: „Jézus is a bort vette az eucharisztiahoz. Én mindennap sokszor eucharisztiaát csinálok.” Ez a nehézség, hogy nem látjuk az igazságot, mert becsapjuk magunkat.

A Paradicsomban Ádám igazán azt gondolta, hogy az az alma egészséges. Azt az almát még nem permetezték. Nem a mohóság volt előbb, hanem a hazugság. A kígyó hazudott, és akkor szakította le a nő az almát.

A megismerés, felismerés kérdéséről van szó. Aki nem kész szenvedni, nem ismeri fel az igazságot. Általában nem az fordul elő, hogy látom a jót, az igazat és a rosszat teszem. Nem ez a gyakori, hanem az, hogy látok valamit, hazudok magamnak, becsapom magamat, nem látom az igazságot. „A szeszes ital nagyon egészséges, és a jó Isten akarja, hogy igyam, igyam... És ha már nem tudok világosan gondolkodni, az egész lényem feloldódik a szeretetben. Szeretem a jó Istent, a családomat, mindenkit.” Ez a veszély. Ha meg akarom ismerni az igazságot, késznek kell lennem arra, hogy szenvedjek. Aki nem kész a szenvedésre, azt látja, amit látni szeretne, de nem az igazságot. Ez nagyon érdekes.

Összefüggés van a megismerés és a szenvedés között. Ebben a tekintetben a természettudomány nagy veszélyt rejt magában. Egy természettudományos készülék megmutatja az igazságot. Egy tárgy ilyen nehéz, ennyi kg, mindegy, hogy hogyan érzem magam. Az óra megmutatja az időt, mindegy, hogy hogyan érzem magam. Ezek az élmények meghatározzák a szubjektív megélesemet. Ha azt kérdezem magamtól, hogy helyénvaló-e, hogy egy emberrel kapcsolatban vagyok, bízom a szívemben, úgy, mint az órában. Ez nem helyes.

Itt van a gyermekem, aki csokoládét akar. Velem, az édesanyjával, a boltban vagyunk, és a sorban állunk. A pénztár előtt – ahol várunk és kígyózik a sor – különböző árukat helyeztek el. Azt a nevet kapták ezek az áruk, hogy nyafogó árucikkek. Az anyák várnak a sorukra, velük a gyerekek, akik látják ezeket a csábító dolgokat, és azt mondják, hogy ezt vagy azt akarják. Az

anya számára ez kellemetlen, mert a többi ember látja, hallja, hogy itt van egy gyerek, aki akar valamit. Mi most a helyes? Azért, hogy a szívemben béke maradjon, vegyem meg neki, amit kér, és tegyem tönkre a gyerekeimet?

Vagy van egy kedves, jó munkatársam, a titkárnőm. Ez a titkárnő, akivel nagyon mély a kapcsolatunk, néha szomorú. (A nők teste 4 hetente nehézségben van.) Mit mond a szívem? A jó Isten azt mondja, hogy minden embert szeretni kell, természetesen a titkárnőmet is. Mi a helyes? Ha nem vagyok ahhoz hozzászokva, hogy áldozatot hozzak, ebben az esetben tévedni fogok, becsapom magam. Azt mondom, hogy szeretem a feleségemet, a titkárnőmet. Átölelem a feleségem, megvizsgálom a titkárnőmet.

Egy anya, aki nem tud fájdalmat okozni a gyerekének, az nem szereti, hanem tönkreteszi a gyereket. A gyermek a szeszélyeitől való függőségbe kerül.

Egy fiatal nő levelet írt egy házas férfinak. Karácsony van, otthon van most a nős férfi, a fiatal nő pedig egyedül ünnepli a karácsonyt. Ez a fiatal nő a házas férfinak körülbelül a következőket írta: „...kívánok neked... De most már elég. Tudni akarom, hogy kihez tartozol: Hozzám vagy a feleségedhez és a gyerekedhez? Nem szeretnék továbbra a játékszered lenni.”

Ez a nehézség. Ez a férfi úgy használt egy embert, mint egy játékszert. Ez a fiatal nő nem tud házastársat keresni, mert kötődik ehhez a házasemberhez. A probléma ennek a fiatal nőnek a jövője. Nem tud magának társat keresni. A férfi, akivel kapcsolatban van, már házas.

A mai kor nagy problémája nem a bűn, hanem a felismerés problémája. A bűnnél a rossz cselekvésről van szó, a gondolkodásnál a helyes felismerésről. Mivel már nem általános szabályokban élünk, hanem a pillanatban, a mai modern kereszténynek szert kell tennie arra a képességre, hogy a pillanat helyességét felismerje.

A másik út: visszatekintés, szemlélődés

Kentenich atya ismer egy módszert, amit a szemlélődés módszerének nevez. Három lépésből áll:

1. lépés: Megízleljük Isten ajándékát, érezzük az isteni könyörületességet. A jó Isten ajándékoz valamit, nekem ajándékozza a gyerekeimet, a gyermekem mögött látom a jó Istent. Átélem Isten szeretetének tengerét. Így mondja Kentenich atya.

A 2. lépés: Érzem, hogy bűnös vagyok, szenvedek emiatt. Ez is olyan, mint egy tenger, de nem maradok ennél, hanem jön a 3. lépés.

3. lépés: A bűnösségem tengere beletorkollik az isteni könyörületesség tengerébe.

Időt szakítunk magunk számára. 10 perc a háziszentélyben. Keresem, hogy Isten itt vagy ott hol készített nekem ajándékot. Egészen mindegy, hogy mi az – szép volt az idő, szép túrát tettünk –, mögötte Istent látom. Isten megajándékozott engem. Átélem az Istenemet, ahogy megérint engem. Elidőzöm ennél a megélésnél.

Nagyon gyakran úgy van ilyenkor, ha érzem Isten szeretetét, azt is érzem, hogy nem vagyok erre méltó. A példánál maradva, azt élem meg, hogy nem örültem a szép időnek, hanem bosszankodtam az egyik munkatársam miatt. Isten meg akart ajándékozni, én pedig saját magam körül keringtem. Ezt észrevettem: gyenge vagyok, szegény, önző.

Ez a 2. lépés, hogy elidőzöm annál, hogy nem vagyok rendben. Nem fontos, hogy itt objektív bűnösségről van-e szó, hanem arról, amit megélek. De nem maradunk ennél.

A 3. lépés nagyon szép és nagyon fontos. Rábizzuk magunkat a jó Istenre, és az Isten azt mondja: „Újra elfogadlak. Nem azért, mert jól csináltad, hanem mert irgalmas vagyok.” *Ez a döntően keresztényi.* Isten könyörületes, és újra meg újra elfogad bennünket. Csinálhatunk, amit akarunk, újra elfogad.

Hol van a nehézség? A nehézség ott van, hogy saját magunkat igaznak tartjuk. Azt mondjuk: „Ezt nem lehet tőlem megkívánni. Egyszerűen túl sok, ezt nem tudom.” Kevés keresztény van, aki képes rá, hogy a bűnösség megéléséből a könyörületesség élményéhez jusson.

A lelünkben ott van a lelkiismeretünk, ami megmondja, hogy mi helyes, és mi nem. A lelkiismeretet pedig a szülők alakítják. Egy hang van bennem, ez mondja meg, hogy mi helyes és mi helytelen. A döntő az, hogy ez a hang kemény-e vagy könyörületes. Ha ez a hang kemény, és a végén nem könyörületes, az Istenről olyan kép fog bennem élni, hogy az Isten kemény.

Ez alakítja az én belső légkörömet. Kritizálom a gyerekeimet, és ennél a kemény kritikánál maradok. Ez a kemény hangulat, légkör: „Már mondtam neked!”, ez nem jó. Milyen is a légkör? A gyermek lelkében ott van ez a kemény hang. A gyermek elkövet egy bűnt, mindegy, hogy milyen, hallja a lelkiismeretének kemény hangját. A lelkiismerete azt mondja: „Ez helytelen.” Az ilyen ember általában nem tudja elhinni, hogy a jó Isten irgalmas. Ez az igazi probléma.

Ha nincs idevágó megtapasztalásunk, akkor nagyon nehéz elhinnünk, hogy én hibás, bűnös ember, irgalmat kaphatok a jó Istentől. Nem tudok hinni a könyörületességben.

Itt van a feladatunk a nevelésben. Kritizáljuk a gyerekeinket és megbocsátunk nekik. A végén kibékülünk, és visszatér a szeretet légköre. Kedves barátaim, ezzel, ami nagyon, nagyon szép, nagyon, nagyon ritkán találkozunk.

A BŰNÖSSÉGÜNK ÉS ISTEN IRGALMASSÁGA

Elfogadlak olyannak...

Most még arra szeretném Önöket ösztönözni, hogy beszéljenek egymással a saját társkapcsolatukról. Nagyon sok komoly kérdés van. Ezeket a kérdéseket nem lehet mind megoldani, de lehet velük élni. Természetesen vigyáznunk kell arra, hogy a nehéz helyzetekhez nehogyzunk, hanem állandóan azoknak a legyőzésén dolgozzunk.

Nagyon sok kereszténynél veszélyt jelent, hogy azt mondják, hogy az élet ilyen, és nem lehet semmit sem csinálni. Ez nem jó. A hibáink nem az otthonunk.

Az otthonunk a társunk szíve. Ha ez a szív bűnös... Ki nem bűnös közülünk? Aki nem gondolja magáról, hogy ő bűnös, menjen Rómába a Szentatyához, és mondja meg neki: „Szent vagyok.”

Othon lehetek a bűnös ember szívében. Barátaim, ez a munkánk. Csak két ember volt bűn nélkül ebben a világban, Jézus és a Szűzanya. Ennyi elég. Amikor itt a szobában azt mondja egy asszony: „Hát, az én férjem nem Jézus.” Természetesen nem. Ha egy férj azt mondja: „Az én feleségem nem a Szűzanya.” De legalább egy kis Mária...

A társunk feletti örömet tönkretelhetjük, ha mindig elvárunk tőle valamit, amire nem képes. Nem szeretnék megkísérelni, hogy elfogadják egymást olyannak, amilyenek? Szálljanak le a trónról, és mondják a társuknak ma este: „Bűnös vagyok.” A társuk azt válaszolja: „Sajnos.”

Érezzük, hogy a társunk megbocsát

Csak egész kevés ember van annak a fontos megtapasztalásnak a birtokában, hogy szép dolog, ha valaki bűnös, mert érezheti a másik megbocsátását. A neveltetésünk ezen a ponton elrontott bennünket. Mi pedig elrontjuk a gyerekeinket. Az a megtapasztalásunk, hogy amikor gyerekek voltunk, és valamit tönkretettünk, egy szép kínai vázát, ami néhány milliónyit ér (az ilyesmi tönkremegy, ez az élet, minden tönkremegy), akkor otthon azt halottuk: „Mit csináltál? Megmondtam neked, hogy...” Ez a kemény hang itt

van a fülünkben. Ez a hang elvált bennünket Istentől, mert Isten nem így beszél.

Odalökdösték a házasságtörő asszonyt Jézushoz. Mindnyájan elítélték. Ismerjük a történetet. Jézus azt mondta: „Aki bűn nélkül való, az kezdje el a köveket dobni rá.” Mindenki elment, elsőként a legidősebbek. Látja az ember ezeket az arcokat, szíveket, a kemény szíveket, az igazságos emberek arcát. Jézus megkérdezte: „Senki sem ítélte el téged?” Az asszony válaszolt: „Nem.” Jézus válasza: „Én sem ítéllek el.”

Ha megtanuljuk, hogy a társunknak azt mondjuk: „Bűnös vagyok”, és a társam azt válaszolja: „Gyere, szeretlek”, ekkor kezdünk el keresztények lenni. Ezt a harcot a legerősebb tekintély ellen vívjuk. Lélektani szempontból életünkben a legnagyobb tekintély nem a pápa, nem a miniszterelnök, a cégünkönél levő főnök sem. A lelkünkben a legnagyobb tekintély az apa vagy az anya, aki nevelt minket.

A szülők és a lelkiismeret

Ha egy szülő irgalmasság nélküli istenképet, tekintélyt ültetett belénk: „Mit tettél? Nem megmondtam neked...”, akkor szinte lehetetlen ezt megváltoztatni. Vigyáznunk kell, mert akkor mi magunk is irgalmasság nélküli emberek vagyunk. Csak csoda által lehet ezt helyreigazítani. Isten az Ő irgalmasságának rendkívüli megtapasztalásával ajándékozhat meg, vagy olyan társat küldhet nekem, aki engem egyszerűen szeret. Aki nem szűnik meg engem szeretni. Akihez bűnösen odamehetek.

Az irgalmasság egy ilyen megtapasztalását ajándékozom a gyerekeimnek. A gyerekek csinálhatnak, amit akarnak, a végén újra jóban leszünk. Ez a szülők új nemzedékét jelenti. Olyan szülőket, akik nagy követelményeket támasztanak, ugyanakkor könnyörületesek. Egy asszony soha nem hagyja abba, hogy a gyermekét a karjában hordozza. Ha a gyermek nagyobb lesz, nehezebb lesz, de a gyermeket ott hordozza a karjában, lelkileg. Azt mondja a gyermeknek: „Elfogadlak Téged.” Nem azt mondja: „Hiszen mondtam neked.” Hanem azt mondja, elfogadlak, most pedig csináljuk tovább. Ez újabb cél az életünkben.¹ Végül visszajön hozzánk², és meg fogja érteni, hogy irgalmas vagyok, mint anya, mint apa. Ezt mint házaspár, egymásnál (is) gyakorolhatjuk.

---

1 Például a hiba helyrehozatala a cél.

2 Feloldódik az ellentét, újra jó lesz a kapcsolat.

Néha el is esik egy gyerek, ezt szabad. Néha saját maga fel is áll. Sok bizalomra van szükség, ha egy gyerek elesik, hogy az anya ne fusson oda mindjárt. A gyerek elesett, és az anya ülve maradt, nem sietett a segítségére. Érdekes, ugye? V. érti ezt. De az anya közben gondol magában valamit. Ez nem gondolat volt, hanem tartás. Majd föláll a gyermekem, ez volt az anyában a belső tartásból fakadó gondolat. Ha olyan anyám van, aki azt gondolja, majd felállok, az a lelkemnek erőt ad. Ha olyan társam van, aki azt mondja: „Majd felállsz. Hiszek benned, nem ítélek el.” Ez erőt ad a lelkemnek. Nem is tudják elképzelni, hogy milyen fontos a nevelésben az, hogy hiszek a másikban.

Ha embereket vezetnek, akkor ez a munkájuk.

Nem szeretnének odafordulni a társukhoz? Most is megtehetik, egészen csendben, amíg hallgatják az előadást. Gondolják azt: „Hiszek benned. Sajnos egy bűnössel házasodtam össze. Mert a két bűn nélküli ember, Jézus és Mária a mennyben van, ezért nekem már csak bűnös ember maradt. De hiszek benned. Veled tartok. Veled vagyok.”

Nagyon-nagyon szép dolgok vannak. Ha bensőleg összeköttetésben vagyunk a társunkkal, ez néha a testtartásunkban is kifejeződik. Ránézünk egy ilyen párra. Egy lélek, vagy kettő, nehéz megmondani.

Nagyon sok munka úgy történik nálunk, hogy bensőleg odafordulok a társamhoz. Nem azáltal, hogy valamit teszek, hanem, hogy egy áramlás indul el tőlem. Ez érvényes egy előadóra, apostoli családra, a szülőkre, ha nevelnek.

Könyörületessé válunk

Kentenich atya azt mondja: „Átéljük Isten irgalmasságát, átéljük saját bűnösségünket, és a bűnösségünket hagyjuk belefolyni Isten irgalmasságának tengerébe.”

Talán nem vagyunk erre képesek, mert a szüleinkkel nincsenek idevágó megtapasztalásaink.

Csak arról a megtapasztalásról van szó, hogy bűnös vagyok az édesanyám előtt, és újra elfogad. Bűnös vagyok az apám előtt, és újra elfogad engem. Ez a légkör nem mondja: „Nem baj.” Azt mondja: „Baj, de gyere, szeretlek, gyere.” Azért, mert nincs ilyen megtapasztalásunk, nem tudunk ilyen jó kapcsolatban lenni a jó Istennel.

A második nemzedék azonban, a gyerekeink, átélik, megélik Istent könyörületesen, mert mi könyörületesek vagyunk. Barátaim, ez a feladatunk. Az emberek olyan nemzedékét nevelni, amelynek tagjai hisznek Isten irgalmasságában, mert átélték a könyörületességünket. A probléma egészen világos. Amit saját magunk átéltünk, továbbadjuk, ez a feladatunk.

Mindig, amikor a gyermekemet kritizálom, akkor nem ítélem el, hanem megkövetelem azt, hogy helyesen cselekedjen, de összekötöm ezzel a könyörületes szeretetemet. „Szeretlek, szegény gyermekem.” Azt mondja a gyermekem: „Édesanyám, édesapám, nem én vagyok a hibás, hanem Ádám, aki miatt az áteredő bűn jelen van. Ádám gyermeke vagyok.” Szeretnék ezt egyszer megkísérelni?

Van a közelükben egy ember, aki bűnössé vált Önökkel szemben. Teljes könyörületességgel odafordulunk hozzá. Nem tudom, hogyan van ez Önöknél. Nekem ez mindig és maradandóan nehéz és fárasztó. Még egyszer, még egyszer. Na jó. Ez munka. Az irgalom munka. Szabad fárasztónak lennie.

Az egymással való bánásmódban is alkalmazhatják ezt. Szabad, hogy a könyörületesség fárasztó legyen. A végén nem a mutatóujj jelentkezik így, fenyegetően: „Megbocsátok neked, de most csináld helyesen!” Nem, hanem: „Megbocsátok neked, és szeretlek, bírlak.” Megmaradunk a szeretet légkörében.

Természetesen bízom benne és hiszem, hogy a szeretetből új élet növekszik, de erről nem beszélünk, ez növekszik. Ha azt mondom: „Megbocsátok neked, de most jónak kell lenned!” – ez nem jó. De azt mondhatjuk: „Szeretlek!” És bízom abban, hogy a szeretetből új élet növekszik. A jó Isten könyörületességében maradunk.

Egyszer kapcsolatban voltam egy férfival, aki ismerte a schönstatti elmélkedési módszert. Az első 2 lépés mindig működött nála. Fel tudta fedezni, hogy Isten áll a dolgok mögött és ajándékot készít számára. Első lépés, Isten szeretetének tengerében úszni. A 2. lépés, ez is sikerült: Úszni saját bűnösségünk tengerében. Ezt tudta. Nagyon bűnösnek érezte magát, és fájtt neki. De a 3. lépés, úszni Isten irgalmasságának tengerében, sohasem sikerült. Arra tudott gondolni, hogy bűnös, de azt sohasem tudta elhinni, hogy a jó Isten elfogadja. Nem volt meg az ilyen megtapasztalása, nagyon szigorú szülei voltak. Sok évig eltartott, amíg sikerült neki, és csak azért, mert a jó Isten megajándékozta. Itt Isten maga nyúlt közbe, és ha közbenyúl, akkor mindent megtehet. Ott, ahol az emberek gyengék vagy betegek, csodát tud művelni.

Még egyszer gyakoroljuk: Elidőzünk annál, amit a jó Isten ajándékozott nekünk. Abban a gondolatban élünk, hogy az Isten odafordul hozzánk. Megéljük a saját gyengeségünket, és hagyjuk, hogy a gyengeségünk belefolyjon Isten irgalmasságába.

Ahol otthon jön létre

Ezt egy kapcsolatban is meg lehet tenni. Azt, amiről beszéltünk az Isten és közöttünk lévő kapcsolatról, elmondhatjuk a házastársi kapcsolatra nézve is. Odaajándékozunk egymásnak a szeretetünket. Átélem, hogy bűnös vagyok előtted, ez a döntő pont, itt kezdődik a büszkeségünk problémája is: „Nem, én semmit sem csináltam helytelenül.” A büszkeség a szeretet vége. Tehát gyakoroljuk az „ilyen vagyok” lelkületét. A 3. lépés pedig, hogy azt mondja a társunk: „Gyere, szeretlek!”

Ezt lehet a gyerekekkel is gyakorolni. Nekik ajándékozunk a szeretetünket. Bűnösnek élik meg magukat, és mi azt mondjuk: „Ez így nincs rendben.” De nem ez az utolsó szó. A végén azt mondjuk a gyermekünknek: „Újra elfogadlak.”

A végén újra elfogadjuk egymást. A szeretetünk erősebb. Otthonunkkal szentélyedért. Így egy otthon jön létre. Hol jön létre otthon? Ahol valaki elfogad engem. Ahol elfogad, de nem feltétellel, hanem egyszerűen úgy, ahogy vagyok. Tehát itt munka vár ránk.

Az irgalmasságot gyakorolni nem képes magatartás mögött egy „tisztá világ” légkörének képe van, ami egy polgári világ. Ha jól látom, a mi világnk nem polgári, hanem piszkos, de tele van könyörületességgel.

Nehéz, ha egy általános szellemi formáltságot akarunk megváltoztatni.

Gyermekek esetében fontos, hogy a gyermek átélje az irgalmasságot. Azt mondta, hogy a másik volt. Amikor csak kettesben vagyok a gyerekekkel, azt mondom neki: „Gyere hozzám, én is tudom, hogy a másik volt, de most szeretlek.” Megünnepeljük ezt a kapcsolatot. A végén talán mondjuk még: „Tudod, hogy szeretlek téged. Mi ketten tudjuk, hogy ki volt az.”

Ez visszafelé is megy, az utolsó pontból kiindulva. Elkezdem a könyörületességgel, a másikat nem kell mindig kimondani. Mi, emberek, szegények vagyunk. Adott esetben célozhatok rá. Azért mondtam, hogy „mi ketten tudjuk”. A végén ott van az irgalom. Ez egy új világ, a szeretet világa.

Készség a szeretetre és a szenvedésre

Megállapítottuk, kihasználjuk az időt, és nincs az embernek ideje. Ezáltal szól hozzánk az Isten. Az idő új minőségére teszünk szert. Ha jól látom, nem csak itt Magyarországon, hanem Németországban is a pillanat, a most nagyon fontos.

Többféle minősége van az időnek. Új minőség: a pillanat mögött meglátjuk a jó Istent, beszélünk vele, kis áldozatot hozunk. Azáltal, hogy egy kis áldozatot hozunk, abba a helyzetbe kerülünk, hogy meghalljuk, hogy mit akar Isten mondani. Akkor nemcsak azt halljuk, amit mi akarunk hallani.

Ha egy kirakat előtt állok, és látom azt, amit szeretnék magamnak, elkezdődik önmagam becsapása. Vagy: ez a kedves titkárnő szeret engem, és én is őt – most kezdődik az önbecsapás.

Amit Isten tőlem akar, csak akkor tudom megérteni, ha kész vagyok arra, hogy áldozatot hozzak.

Jézus életben maradhatott volna. Nem volt szükség szerű, hogy meghaljon a kereszten. Otthon maradhatott volna Názáretben, és senki se bántotta volna. Ő azonban kilépett a nyilvánosság elé. Világos volt, hogy összeütközésbe kerül a többiekkel, az írástudókkal és a farizeusokkal. De tudta, hogy az Atya ezt akarja.

Az első a készség a szeretetre és a szenvedésre. Aki nem kész szenvedni, nem növekszik.

Ha Isten ránéz egy emberre, akkor azt mondja: Ő egyszeri valaki. Egyszeriek vagyunk. Néha ez nehéz, néha szép. Isten ránk néz, és ami Isten és köztünk történik, csak egyszer fordul elő az egész világban. Hogyan néz ránk Isten? Nagy irgalommal, nagylelkűséggel. Azt mondja: „Ha elkövettél egy hibát, nem baj, te az enyém vagy.” Mi pedig a szívünkben azt mondjuk: „A jó Istené vagyunk.”

Hogy ezt érezzük is, és bevessük, ezért adta nekünk Isten a Szűzanyát. Ő a mi anyánk és királynőnk. Neki is azt mondjuk: „A tiéd vagyok.” Azt mondja: „Igen, az enyém vagy. De ez nem minden, én is azt akarom mondani, hogy a tiéd vagyok. Egyemáshoz tartozunk.” Összetartozunk, ez az életünk titka, nem vagyunk már egyedül. A Szűzanya és mi összetartozunk.

Jézus a szívünkben van. Ez jó. Jézus a szívünkben lakik, nemcsak a gyertyának a fényében. Még egyszer beszélünk Jézussal, aki a szívünkben van: „Jézus, Te a szívünkben vagy.” Ez nagyon szép. Mit csinál Jézus a szívünkben? Alszik, unatkozik? Nem, nem, csinál valamit. Szeret minket. „Jézus, a szívemben vagy, és szeretsz engem.” Ezért a Szűzanya is szeret minket, mert Jézus is szeret.

Magyarország sorsa

Az országunk sorsa foglalkoztat bennünket. Értelmezzük ezt a sorsot.

Láthatom a válságot erősebben, akkor azt látom, hogy ilyen nagyok a problémák. Vagy a másik: mondhatom azt, hogy új erők vannak működésben. Mondhatom, hogy valami új tör föl. Ebben az összefüggésben Kantenich atya arról beszél, hogy egy régi világ összeomlik és egy új világ kezdődik.

De még mindig a régi világot szeretjük. Nagyon nehezünkre esik azt látni, ahogy meghal ez a régi világ. Fáj.

Nagyon különböző típusok vagyunk. Közülünk néhányan őrzik a magyar hagyományokat. A kommunisták ezt a hagyományt nem győzték le, hanem megerősítették.

Azzal a gondolattal élünk, hogyha vége lesz a kommunizmusnak, újra minden jó lesz, Magyarország újra keresztény ország lesz. A kommunisták voltak azok, akik valamit megakadályoztak, és most valami, a régihez hasonló kezdődik újra. Most pedig ismét jönnek a kommunisták, és ők a hibásak.

Barátaim, Kantenich atya azt mondja, hogy ez nem a kommunisták hibája. Látják, nálunk Németországban nincs kommunizmus, igazán nincs, de ugyanazok a problémák. Épp annyi az abortusz, mint Magyarországon, épp annyi a válás, mint a magyaroknál. Nálunk is van egy fiatal nemzedék, akik a szexuális kapcsolatban teljesen korlátlanok. Az előtt a kérdés előtt áll az állam, hogy ne törvényesítsék-e az azonos neműek együttélését.

Az új világ

Ha egy egészen vallásos mozgalom, amilyen mi vagyunk, jegyesoktatást szervez, a jelentkező jegyespárok legtöbbször a menyasszonynak és a vőlegénynek nincs külön címe, mert együtt élnek.

Érdekes megtapasztalásra teszünk szert. Vannak nagyon határozottan vallásos fiatal nők, akik 10 éven át schönstättiak voltak, a szeretetszövetséget éltek, háziszentélyük van, aztán megismerkednek egy fiatalemberrel, és együtt élnek vele. Vannak fiatalok, akik az egész életüket a jó Istennek ajándekozzák, de van egy nagyon erős légkör, ami ellenük van.

Nincs Magyarországon olyan probléma, ami ne létezne Németországban is. Nálunk 50 éve nincsenek kommunisták.

Mi történik itt? Egy régi világ összeomlik a sajátos értékeivel és igazságaival. Ez a világ, amiről beszélünk, a keresztény Nyugat. Ez a keresztény

Nyugat nagyon erős volt, nagy kulturális térséget képezett. Ez a kulturális térség keresztény volt. Ehhez tartozik mindaz, ami a világ többi részét is áthatotta.

A keresztény Nyugat küldetése volt, hogy ezt a kultúrát továbbadja az egész világba, Észak-, Dél-Amerikába, még Ázsiába is. Az ázsiaiak ugyanolyan öltönyt viselnek, mint mi, ugyanolyan autókat gyártanak, azzal az Otto-motorral, amit itt nyugaton találtak fel, a repülők felépítése, formája, amiket ők gyártanak, tőlünk származik. Bombeyben a Hilton szállóban ugyanazt a szobát kaphatom meg, mint nálunk, ugyanaz a felépítésük ezeknek a szállodáknak az egész világon.

Egy új világ keletkezett. Az utazótáskámat Taiwanon készítették, de nyugati stílusú táska, semmi ázsiai vagy taiwani különlegesség nincs rajta.

Az az irány, amerre haladunk, a világ egységes kultúrája. Egészen új világ. Ez a világ még nem keresztény. Nem jó, ha azt mondjuk, hogy már nem keresztény, mert *ez az új világ* soha nem volt még az. Az autók, a repülőgépek, az internet világa. Az egészen sűrű kommunikáció világa. Ez a világ még sose volt keresztény. A kérdés csak az, hogy meddig tart, amíg ez a Nyugat teljesen tönkremegy. Természetesen ez fáj. Ez a jó Isten terve.

Németországban sokan vannak, elsősorban a régi NDK-ból, akik nem keresztelkedtek meg. De ez még nem minden, más is van. A lélekben megy végbe valamilyen változás.

Az élményvilág váltogatása

Most az időről történt megfontolásainkat érintjük. Nem alapelvekben és igazságokban élünk, hanem élményekben. Nagyon fontos, barátaim, ezt megérteni, hogy egy új ember kezdett el kialakulni. Ez az ember élményekben és nem alapelvekben él.

Ez jön majd. Jönnek emberek a schönstatti családközösségbe: „Jaj de szép és olyan mély! Jó, amit Kentenich atya mond a családi életről.” És mit csinálnak másnap? Buddhista körbe mennek. Az ott megfelelő ülésformában ülnek a padlón és elmélkednek. Utána tornacipőben és farmerban mennek a McDonald'sba, jaj de jó, szabadság van. Aztán a legjobb öltönyükben mennek a Hiltonba vacsorázni, ami egy heti fizetésükbe kerül.

Hányan vannak közülünk, akik így csinálnak? Amikor a tévé előtt egy óra alatt 1-2-3-...7 programot néznek, és minden pillanatban valami újat akarnak – ez ugyanaz. A Hilton kicsit drága, az új tornacipő kicsit..., kicsit furcsa a buddhista ülés mód... De ez ugyanaz. Olyan emberekként élünk,

akik az élményvilágukat állandóan változtatják. „Schönstatt nagyon szép, és a házastársak beszélgetnek, jaj, de jó...” Ha azt gondoljuk, hogy mivel belkeszednek tőlünk, ezért közénk tartoznak, akkor tévedünk.

Egy új világ van keletkezőben. Vége annak a világnak, amelyben a keresztény életnek szilárd helye volt.

A Mennyei Atya az események mögött

Jön Kentenich atya, és egész érdekes üzenetet hoz nekünk: „Történhet bármi, minden egyes esemény mögött látjuk a Mennyei Atyát.” Elmegyünk a Hiltonba, és mit gondolunk este? „Mi Atyánk, igazán szép ajándékod volt.” Nem megyünk minden héten a Hiltonba, csak egyszer egy évben. Este visszagondolunk arra, hogy együtt voltunk a buddhistákkal. Beszélünk a Mennyei Atyával: „Atyám, ők is a Te gyerekeid.” A biblia-körünkre gondolunk, ahol reformátusok, evangélikusok, katolikusok voltak. „Atyánk, Te közöttünk voltál.” Szép volt a beszélgetés a munkahelyünkön, a tárgyaláson, amelyen részt vettünk. „Atyám, a beszélgetésben Te is ott voltál.” Gondolunk arra, hogy jött egy ügyfelünk, és megbízatást, megrendelést kaptunk tőle. Este azt mondjuk: „Atyám, még sok ilyen ügyfelet küldjél!”

A mi gondviselésbe vetett gyakorlati hitünk minden dologban hagyja, hogy megtaláljuk ebben a bolond világban az Atyát. Ez nem baj, hogy ilyen bolond ez a világ. Minden bolondság mögött megtaláljuk a jó Istent. Keresük a kapcsolatot, és megtaláljuk az igazi örömet. Ez a mi utunk.

Barátaim, ezért nem panaszkodunk, hanem létrehozunk egy világot, ami újra egészen zárt, aminek arcúata van. Ez a Mennyei Atya világa. Egymásra nézünk, és felfedezzük, hogy a házastársunk Isten ajándéka. Aztán jöhet bármi, hittel nézünk a jövőbe. Nem félünk. Ami jön, azt a Mennyei Atya a kezében tartja.

Ebből egy stílus jön létre. Azokat, akik ebben a helyiségben vannak, ma a jó Isten megszólította és megérintette. Ezt egy kicsit gyakorolhatjuk. Nem kell, de szép lenne. Ne szakítsunk néhány perc időt, hogy utánanézzünk, hol láttuk meg a jó Istent? Egy ember mögött, egy megtapasztalás mögött...

Talán gondoljunk a házastársunkra. Itt van a társunk, és mögötte látjuk a jó Istent. „A jó Isten küldte a társamat.” Csak ennyi. Azt mondta: „Együtt akarlak benneteket látni.”

Érezzük, hogy ez egy ajándék volt. Válaszolunk a Jóistennek. Te küldted nekem.

Azt is érezzük, hogy ez feladat. Nem elég feküdni és várni, hogy süt a Nap, jaj, de jó... Ez feladat, csinálni kell valamit. Itt van a társam, és a jó Isten azt akarja, hogy szeressem őt. Jó Isten, boldogok a papok, hogy ők nem házások. Barátaim, a jó Isten nekik is küld néha valakit, hogy szeressék... Az ő életükben is előfordul néha feladat...

Ez nem mindig könnyű. Szenvedést jelenthet. Szenvedésem forrása... A társam segít, hogy Jézushoz hasonló legyek. Megkérdezhetik a társukat: „Most éppen mi vagyok számodra, öröm forrása, feladat, szenvedés, kereszt?”

Barátaim, ez az élet. Mindig ugyanaz, a társunk mögött, a sok-sok-sok dolog mögött meglátjuk a jó Istent. Ezért fontos, hogy hittel nézzünk a múltba és a jövőbe. Ez pontosan a mi schönstatti lelkiségünk.

Isten a történelmünkben

Írhatjuk a saját történelmünket. Írjuk mint szent történetet. Nem fontos, hogy ez rendezett legyen, hanem hogy a jó Istent lássuk mögötte. Hogy még egyszer mindent átéljük. Gondoljunk arra a pillanatra, amikor összeismerkedtünk. Azt mondjuk: Jó Isten, Te egymáshoz vezettél minket. Aztán arra gondolunk, hogy jött az első gyermekünk.

Vagy a szüleinkkel való nehézségekre gondolunk, vagy megnézzünk egyik gyerekünket és látjuk mögötte a jó Istent. Megéljük, hogy a jó Istennek öröme telik egy ilyen gyermekben. Még egyszer írjuk az életrajzunkat abból a szempontból, hogy a jó Isten ott van az életünk eseményei mögött.

Mi, modern emberek, a pillanatban élünk, és nagyon jó, mert minden pillanat mögött megtaláljuk a jó Istent. Képzeljék el, hogy ez egy egészen más világ. Teljesen kaotikus. Ha itt körbenézünk, egészen különböző világok vannak, egészen más rendszerek vannak, amikben élünk. De van valami, ami közös. Bármi is történjék, felfedezzük mögötte a Mennyei Atyánkat. Van egy közös Atyánk. Mi megéljük ezt az Atyát. Minden egyes ember itt a helyiségben megélte ma az Atyát. Mindegyikünket megérintett Isten, az Atya, ezért együtt Isten gyermekei vagyunk.

Nem sírunk, ha egy régi forma széttörik, hagyjuk, hogy széttörjön, de felfedezzük az Atyánkat. Ahol Isten minket, embereket megérint, ott új élet kezdődik. Ez egy új élet. Ő gondolt ki bennünket, és állandóan megérint minket.

De érezzük, hogy a szívünkben magányosak vagyunk. Ez azokra is érvényes, akik házasságban élnek, ott is magányosak vagyunk. De megéljük azt,

hogy a jó Isten azt mondja: „A gyermekem vagy.” A társunk is megéli ezt. Talán csalódott bennünk a társunk, de az ő Atyja is a jó Isten. És egymásra találunk a Mennyei Atyában. Nem értjük meg egymást, de van egy közös Atyánk.

A szeretet új rendje

Egy olyan világ felé haladunk, ami állandó változáson megy keresztül. Ma a kommunisták, holnap mások kormányoznak bennünket. Az egyik törvényesíti az egyneműek együttélését, mások spiritiszta üléseken vesznek részt, megint mások semmiben sem hisznek. Ebben a világban nem várjuk a rendet, viszont felfedezzük mögötte Istent. Ebből a jó Istenhez fűződő kapcsolatból várjuk a szeretet új rendjét. Így kezdődött el a kereszténység.

A keresztények házaiban új rend jött létre, a szeretet rendje. Szerették egymást, és ezt éreztették egymással.

Ha tudom, hogy a másikat a jó Isten ajándékozta nekem, akkor egészen máshogy fordulok oda hozzá. Ezt tették az őskeresztények, odafordultak egymáshoz. A pogányok azt mondták: „Nézzétek, hogyan szeretik egymást!” Ez az emberi mivolt új minősége. Felfedezem mögöttem a jó Istent, érzem, hogy a jó Isten ajándékoz téged nekem. Odafordulok hozzád. Ez áll a társamra nézve.

Megmaradnak a hibáink, de még egyszer elfogadjuk a társunkat az Isten kezéből. Akkor egy új minőség kezdődik. Ez a minőség az egymás közti szeretet. Azt mondom a másiknak: „Újból elfogadlak.” Azt mondom: „Elhiszem, hogy jó szándékkal vagy.” Vagy azt mondom: „Itt vagyok számodra.”

Nem szeretnének egyszer elgondolkozni azon: Hol szólított meg Isten? Kicsit elgondolkozunk, elmélkedünk saját történelmünkön: Hol kaptunk a kettőnk története folyamán ajándékot Istentől?

A pillanatban élünk, a 'most'-ban. A 'most' mögött látjuk az Istent. De ha visszanezünk a saját életünk történetére, sok-sok pillanat lesz. Egészen új módját fedezzük fel annak, ahogy az életünket szemléljük. Sok szép kis történetet gyűjtünk, ami a házaspári közös mély megtapasztalásunk, és mi ketten látjuk, hogy a jó Isten mögötte volt, és közel volt hozzánk.

Fontos vagy nekem

Isten néz minket, és azt mondja: „Fontos vagy nekem.” Ez egy üzenet. Sokan vannak, akiknek senki sem mondja: „Fontos vagy nekem.”

Az anya mondja a gyermekének, érezteti vele: „Fontos vagy nekem.” Akkor ez a gyermek a bensejében egészen erős lesz. Megy körbe a világban, és az az érzésünk, hogy ő a király. Ennek az érzésnek az eredete az, hogy az anya azt gondolja: „Te fontos vagy nekem.” Ott van az eredete, hogy az apa azt gondolja: „A kedvencem vagy.” Ez a levegőben van, akkor is ott van, ha nem hangzik el, ha nem halljuk. Ezt lehet érezni, hogy valaki hisz bennem. Valaki nagyra lát engem. Nem kell sokat mondania, ezt érezzük. Azt mondja valaki: „Fontos vagy nekem.” Ez erőt ad.

A házasságban is így van. A férj ezt mondja a feleségének, a feleség a férjének. Ha nem mondja ki, nem baj, fontos, hogy így gondolja. Ezt mondják a szülők a gyermeküknek. Előfordul, hogy van itt valaki, aki ránk néz, és a szívében mondja ezt. Elég, ha a szívében mondja. Nem kell, hogy mindig hangosan mondja. Így egy új közösség jön létre. Most egy családra tekintünk: anya, apa, gyerekek. Egyik mondja a másiknak: „Fontos vagy nekem.” Ez elég. Itt van egy nagy közösség, mint mi, és az egyik mondja a másiknak: „Fontos vagy nekem.”

Így van ez a Szentháromságban. Az örök Atya itt van, a Fiú is. A Mennyei Atya nézi a fiát, a Fiú nézi az Atyát, és az egyik mondja a másiknak: „Fontos vagy nekem.” Ez olyan erővel bír, hogy az Atyából és a Fiúból létrejön a Szentlélek. Mikor az Atya és a Fiú kölcsönösen mondják egymásnak: „Fontos vagy nekem”, létrejön a Szentlélek a Szentháromságban.

Ha emberek mondják egymásnak, akkor is ott van közöttük a Szentlélek. Szeretném Önöket meghívni, hogy tegyék ezt a szívünkben. Nem mondom, hogy kell, de *kérem*, mindenki csinálja, jó? Meghívom Önöket, hogy keressenek egy embert, aki közöttünk van, vagy bárhol. Ez az ember itt áll a szemük előtt. Gondoljanak rá, és mondják egész halkán a szívükben: „Fontos vagy nekem.”

KÖTÖDÜNK AZ EGYHÁZHOZ

Valami megváltozott. Azt mondja Jeremiás próféta, hogy Isten szólt hozzá. „Mielőtt az anyád méhében formáltalak, már szerettelek téged.” (Jer, 1,5) Isten a prófétához szól.

Az apostolok meghívásánál Isten az apostolokhoz szól Jézus Krisztus által.

Számunkra egészen normális dolog, hogy Isten szól hozzánk a pápa szavain keresztül.

Most valami új következik. Isten a kor jelei által szól hozzánk. Ezt a gondolatot a zsinat is mondja. Újra meg újra két forrást nevez meg arra vonatkozóan, hogy Isten mit akar tőlünk: az evangéliumot és a kor fényét.

Van abban valami kockázatos, hogy egész normális laikusok jönnek, és tudják, hogy Isten mit mond nekik. Ezért fontos, hogy az alapítónk az egész közösséget az egyházzal kapcsolta, a hierarchiához. Visszajött Amerikából, ahova az egyházi vezetés száműzte, és azt mondta: *Dilexit Ecclesiam* (szertette az egyházat). Ez a szarkofágjának a felirata. Ez nekünk nagyon fontos. Ha nem kapcsolódunk, kötődünk az egyházi tekintélyhez, holnap szektázódunk. Mivel az egyház nagyon sokrétű, egyre rosszabb lesz a helyzet ebben a tekintetben.

Azt mondjuk, a háziszentélyben a Szűzanya jelen van, ez egy kis zarándokhely. Az egyház azt mondja, a házasságban Jézus jelen van, mert a házasság szentség. Mi ezt nemcsak mondjuk, hanem az életünkben is fontos. Jézus mondta: „Ahol ketten vagy hárman az én nevemben együtt vannak, közöttük vagyok.” (Mt 18,20) Nem játszik szerepet az, ha nem vagyunk szentek. De természetesen veszély rejlik abban, hogy holnap mindenki azt csinál, amit akar, és hivatkozik a Szentlélekre. Ezt tette Luther. Mivel mi manapság sok kis csoportban élünk, ennek következtében holnap nem egy, hanem 17 vagy 7000 kis Lutherunk lesz. Mindenki megcsinálja a saját egyházát.

Ezért nagyon fontos számunkra, hogy az egyházi tekintéllyel fenntartsuk a kapcsolatot. Ezért nagyon fontos, hogy az érsek ossza ki a Családakadémia diplomáit. Ez nemcsak szép, hanem fontos is.

Láttuk a képeket, amelyeken az egyik házaspár közülünk a pápánál van. Ez jel. *A levél, amit írtak és elvittek neki, a hozzá való viszonyulásunk jele.*

Korforduló

Az élet első szakasza addig tart, amíg valaki önállóan pénzt nem keres, saját lábra nem áll. A második szakasza, amikor a hivatásában dolgozik. A harmadik része a nyugdíjas idő. Olyanokból, akik ebben az életkorban vannak, még túl kevés van köztünk. Ezek az emberek nagyon fontosak, mert van idejük, pénzük – a nyugdíjuk –, és van erejük. Van egy egész győgszertár, ami gondoskodik róluk.

Korábban ez másképp volt. Nyugdíjazták az embert, és már öreg volt, nem csinált semmit.

Az édesapám ebben az időszakban héberül tanult, mert azt hallotta, hogy a Bibliát héberül írták. Elrepült Kairóba, megnézte a piramisokat. Apostolkodott. Sok ember doktori munkát készít ebben az időszakban. Nálunk (Németországban) a pallottinusok teológiai főiskoláján minden 5. hallgató ebből a körből van. Egészen érdekes, ez nálunk (Magyarországon) csak most kezdődik. Ez ma még nem téma nálunk, de nagyon fontos. Különleges csoport a harmadik életszakaszosoké.

Nézzünk még egyszer arra a problémára, amelyben vagyunk. Egyet s mást hozzá akarok fűzni. Bizonytalanság van bennünk, félünk, féltjük a gyerekeinket, megfigyeljük, hogy a televízió műsora kaotikus, félünk a gyerekeinkre ható állandó befolyástól, az az érzésünk, hogy a lelküket szétrombolják, tehetetlennek érezzük magunkat.

Mit mond a jó Isten nekünk ez által a szituáció által?

Vannak időszakok az emberi életben, amikor minden szilárd, nyugodt, rendezett.

Vannak olyan időszakok, amikor a biztonságot elveszítjük.

A népek életében is vannak időszakok, amikor minden rendezett. Csak ehhez a rendhez kell alkalmazkodni és minden rendben van.

Vannak olyan időszakok, amikor a társadalmi formáció változni kezd. Az egyes ember számára a félelem a normális életérzés. Amikor a császárságnak vége volt Németországban, Ausztriában, Magyarországon, Csehországban, minden nyugodtnak és biztonságosnak látszott, de ez csalódás volt. A szociális kérdés megoldatlan volt, munkás tömegek éheztek, 10 éves gyerekek dolgoztak a bányában, sok nő és férfi 12-14 órát dolgozott a gyárban. A népek között nagy bizonytalanság és feszültség volt. Elég volt egy kis mozzanat, ami kiváltotta, és kitört a világháború. Egész Európa a bizonytalanság állapotába került, ahogy most mi is.

A kommunizmus rendszere nyugalmat adott. Milyen nyugalom volt ez? Mindig világos volt, hogy hol az ellenség, tudni lehetett, ki a hibás. A kommunizmus összeomlott, és körül vagyunk véve ellenséggel. Ez nem mutat csökkenő tendenciát. Ha a tévéműsor rossz, lemondhatunk róla, de ha a szomszéd lakásban egy férfi a 4. feleségével lakik, őt nem tudjuk fellőni a Holdra. Ha a férfi még szimpatikus is és a 4. felesége is az, ezt a gyerekeink megérik. Ez veszélyesebb, mintha gonoszok vagy csúnyák lennének. A gyerekeink azt mondják: „Olyan kedves emberek. Miért mondja az egyház a házasságról, hogy... (felbonthatatlan...)? Ők olyan kedves emberek. Látjátok.”

Egy rend felbomlása közepette vagyunk.

Új világot építünk

Akkoriban, az I. világháború kitörése után, történt valami Schönstattban. Kentenich atya az iskolában és a kollégiumban spirituálisa, lelki vezetője volt a tanulóknak, ezért rendszeres kapcsolata volt velük. Ezeknek a fiataloknak beszélt újra meg újra. Bizonyos forma mellett döntöttek, elhatározták, hogy Mária-kongregációt hoznak létre. Kentenich atya rendszeresen beszélt ennek a körnek.

Egy hír jutott el hozzá, hogy Olaszországban, Valle di Pompeiben, egy zarándokhely jött létre. Ott egy olasz ügyvéd, Bartolo Longo, nagy művet hozott létre. Utcagyerekeknek, árva gyerekeknek, olyanoknak, akiknek a szülei börtönben voltak, házakat létesített, otthont biztosított. Volt egy templom is, amit hozzá kapott az épületekhez. Bartolo Longo a pedagógiai feladat megélésében nagyon tehetetlennek, kevésnek érezte magát. Fogott egy Szűzanya képet, és a templom egy szép helyén elhelyezte, és kérte a Szűzanyát, hogy jöjjön oda, szükségük van rá, a gyerekeknek van szükségük rá. A Szűzanya belement ebbe. Valle di Pompei olyan hely lett, ahol a Szűzanya ott volt a gyerekekkel. Ezek az elhanyagolt gyerekek otthonra találtak, otthonuk lett a Szűzanya szívében. Erről olvasta a hírt Kentenich atya.

Kentenich atya körül fiatalok voltak. Ott, ahol az emberi természet sérült, mindig van egy probléma. Az, hogy a nevelés lehetőségének hamar vége szakad. Ahol az emberi természet beteg vagy gyenge, ott nevelhetünk és nincs semmi eredménye. Ezt érezhetjük magunkon is, ha érzékenyek vagyunk, sok minden fáj, és nem segítenek a jófeltételek. Nem vehetem jófeltételnek, hogy ez nem fog már fájni. A nevelés korlátja ott van az em-

beri természetben. Az önnevelésnek is ott van a korlátja az emberi természetben. Akkor tehetünk, amit akarunk. Ilyenek vagyunk, szegények. Ez volt Bartolo Longónak is a problémája. A gyerekek, akiket összeszedett, soha nem éltek meg igazi otthont. Minden pszichológus tudja, hogy ez reménytelen vállalkozás.

Akkor azt mondja Kentenich atya: „Idehívjuk a Szűzanyát a körünkbe.” Ott volt a völgyben a régi Szent Mihály kápolna. Kentenich atya kérte a közössége számára a kápolnát. Meg is kapta a Mária-kongregáció számára. Amikor először összegyűltek, Kentenich atya tartott egy előadást. A következőket mondta: „Kérni akarjuk a Szűzanyát, hogy jöjjön közénk. Amit önnevelésként teszünk, az nem sok. De amit teszünk, a Szűzanyának akarjuk ajándékozni, és kérni, hogy jöjjön közénk.”

Ez nem is történt. Ezeknek a fiatal schönstattiaknak az önnevelése nem volt jobb, mint a miénk. Volt közöttük egy szent, talán nálunk is van. Sokan átlagosak, jó fiúk voltak, de barátaim...! Épp kitört a világháború, rövid idő múlva katonák lettek, ott voltak a fronton, csoportokat hoztak létre. A csoporttagok levelezéssel voltak egymással kapcsolatban, írtak egymásnak, szentekké akartak válni katonaként abban a nehéz háborús helyzetben. A gondolat az volt, hogy mindent odaajándékozunk a Szűzanyának, azért, hogy jöjjön közénk.

Hogyan teszünk szert új erőre?

Ha jól látom, ez hasonlóképpen van nálunk is. A kérdés az új erő megszerzése. Szükségünk van új erőre. Mindannyiunknak megvan a jóakarata, de új erőre van szükségünk. Ha a Szűzanya közöttünk van, csodát tehet.

Ami létrejött, az olyan, mint egy nagy kép. A Szűzanya működött Schönstattban, de a házakban is, ahol háziszentélyek jöttek létre. Egy kép, egy nagy háló jön létre, egyik ház kapcsolatban van a másikkal, és a házak hálót képeznek egymással.

Azt mondjuk, hogy erre nem vagyunk képesek. Nem vagyunk abban a helyzetben, hogy a gyerekeinkről gondoskodjunk. Pontosabban, tudunk gondoskodni, de sok a megoldatlan kérdés. Új tudat jön létre, annak a tudata, hogy ott van nálunk a Szűzanya.

A Szűzanya itt Magyarországon elkezdett működni azzal, hogy ide Óbudavára költözött egy házba, és egy s más létrejött. Mi, házaspárok, egymásra nézünk, és mondhatjuk, hogy nálunk ott lakik a Szűzanya. A Szűzanya nem dolgozik egyedül, hanem mindig Jézussal együtt. Szeretik egymást,

összetartoznak. A Szűzanya a házat eszközként használja. A házból kiindulva akar hatni, működni.

Schönstatt-szentély – Schönstatt-központ

Jön még valami további. A Szűzanya nemcsak a mi házainkban akar lakni. Tekintsünk még egyszer a házakra! Ott nemcsak egy képhez kapcsolódóan van a Szűzanya. Természetesen azt megtehetjük, hogy odamegyünk a háziszentélybe, de az egész helyiség (lakás, ház) változáson megy át. Más légkör van ott. Itt lakik a Szűzanya, hozzá kötődően Jézus, és a ház bejárati ajtajánál egy szent térség kezdődik. Ez nagyon fontos az ember számára. Milyen az a térség, amelyben élek? Ez olyan, mint egy más levegő, amit be- lélegzünk.

Egyszer fiatalok egy csoportja gyalog ment Rómába. Az egyik este Sienába érkeztek. Éppen egy nagy rendezvény színtere volt a város. Egy pappal találkoztak az utcán. Odamentek hozzá: „Kaphatnánk szállást?” A sekrestyébe vezette őket, de ott túl kicsi volt a hely, ezért kinyitotta a templomba vezető ajtót, hogy az oltárnál is aludhassanak hálósáokban és gumimatracon. Akik a tabernákulum előtt aludtak, azoknak ez nagyon szép élményük volt.

Ugyanilyen az élményem, amikor meglátogatok családokat. A háziszentélybe megyek, és ott a Szűzanyával, Jézussal alszom. A házaitokban vallásos légkör van. 10 látogatás után, amikor minden nap másik házban vagyok, azt gondolom, hogy Magyarország egy nagy háziszentély. Ez nagyon szép megtapasztalás.

De ez önmagában nem elégséges. Tornázhatunk otthon, amennyit akarunk, ezt lehet és jó, de szükségünk van egy térre, sportpályára, egy stadionra, valami nagyobb dologra. Otthon egyedül tanulhatunk, amennyit akarunk, idegen nyelvet vagy akármit, de más, ha van egyetem és odajárunk. Egy egyetemnek megvan a saját légköre.

Mindig csinálhatunk valamit kicsiben, de szükség van egy nagyobb kertre, térségre is. Szép, ha van a házunk körül kert, de más, ha egy nagy parkon megyünk át.

Kis képződményekkel nagyon fontos kezdetet indítunk el, de szükségünk van egy térségre, ahol a Szűzanya köztünk van, és ahol mint nagy közösség, otthon lehetünk nála. Ezt nagyon erősen megéljük, amikor Óbudavára jövünk. Idejövünk és érezzük, hogy itt más a légkör.

Ebben a szobában sokan közülünk sokat megéltünk a Szűzanyával, a jó Istennel, Jézussal. Megéltünk egy nagyobb térséget. Vannak különböző fokozatok, a lehetőségeknek korlátai is vannak. A légkör csak részben a miénk. Ha kimegyünk az utcára, érezzük, hogy ott a légkör meghatározásában mások is részt vesznek, mások is látják ezt a légkört, ami a látókörükben van, ezt lehet érezni. Vannak tehát különböző fokok. El lehet képzelni, hogy szentélyt lehet építeni egy dél-amerikai nagyváros üzleti utcájában. Ott a nagy forgalomból bemegyünk az ajtón, és egy schönstatti szentélyben vagyunk. Egy másik dél-amerikai nagyvárosban van egy schönstatti szentély, hasonló ahhoz, ami itt van, sok szomszédos ház van, és látják, hogy mi történik itt. Látják, hogy na, ezek most szövetségi (18-i) ünnepséget tartanak. Vannak különböző fokozatok. Vannak Schönstatt-központok, ahol egyszerűen egy egész nagy térség Schönstatt. Sajátos légkör van itt, és nemcsak a kápolnáról van szó. A kápolna nagy lett, kitágult, az egész terület Schönstatt lett.

Vannak emberek, akik tudnak ilyen tervet rajzolni, ahol nemcsak a kápolna van, hanem az egész terület olyan, mint egy nagy kápolna. Mindig a kápolna az uralkodó, semmi vagy senki más. A Szűzanya otthona. Egy nagy terület, ahol a Szűzanya uralkodik. Ez a másik cél.

Vannak mindenfelé schönstatti központok, most is van, ahol éppen építenek, a világon közel száznyolcvan. Általában mindig nehéz az építése, a jó Isten tudja miért, valószínűleg azért, hogy növekedjen a szeretet a szívünkben. A Szűzanya mindig megnehezíti, azt szeretné, ha nagy kegyelmi tőkét gyűjtenénk a számára, ha a szeretet sok jelével ajándékoznánk meg. Azt szeretné, ha a szeretet jelei a mi családi életünkben születnének meg.

Ez kemény munka barátaim. A Szűzanyának ajándékozom a társam iránti szeretet egy tettét. A Szűzanya megajándékoz bennünket az ő szeretetével, és még inkább szeretjük egymást.

Gyakran előfordul, hogy a Szűzanya egy végső korlátig vezet el, ahonnan lélektanilag nézve nincs tovább. Mit tehetnénk a gyerekeinkért ebben a mai világban? A Szűzanyának ajándékozzuk magunkat. Azt mondjuk: „Gyere hozzánk, engedd meg, hogy a gyerekek a szívedben otthon éljenek meg!”

Aki a lelkipáztorkodásban dolgozik, annak nagyon érdekes problémakör ez. Mondhatjuk, hogy mindaz, amit teszünk, nagyon értelmes, és az is. Ha a társkapcsolatról van szó, annak az útjairól, hogyan lehet jól alakítani, vagy ha a gyereknevelésről van szó, hát barátaim, ezekben elég jók va-

gyunk. Az összehasonlításban is elég jó helyen vagyunk. De van valami, ami erősebb, ez a félelem. Van valami, amit nem vagyunk képesek megcsinálni. „Mi lesz a gyerekből?” Nem lehet jófeltételt tenni, hogy ez lesz a gyerekből. Megmarad a gond. Hogyan dolgozzák fel a gyerekeink a sokféle, minden oldalról jövő befolyást? Itt a Szűzanyának kell megmutatnia a hatalmát. Minden lélektani törvény azt mutatja, hogy nem vagyunk képesek rá. Túl nagy a feladathoz kapcsolódó, azzal járó követelmény.

Új várost, új világot építünk

Egy kép jön létre, és ezt magunkkal visszük. Nézzék a háziszentélyek hálóját, középpontunkat. Összefüggés van, az egyes házak összekötésében vannak egymással, és mindegyik a magyarországi Schönstatt-tal, Óbudavárral. Ez olyan, mint egy új város, Anyánk és Királynőnk városa, ahol Krisztus a király, aki uralkodik. Jézust és Máriát mindig együtt kell látniuk. Sose dolgoznak külön, mert nagyon szeretik egymást. Ennek az új városnak megvan a saját légköre.

Az előbb beletekintettünk a korunkba. Azt vettük észre, hogy agresszív, támadó légkör van jelen, ami megtámadja a keresztényeket. Az egész korunk olyan agresszív légkör van, amin nem tud az egyes ember úrrá lenni, amin még az egyes családok sem tudnak úrrá lenni. Ehhez egy egyedülálló ház túl gyenge. Nem lehet úrrá lenni olyan légkörön, ami az egész népben benne van. De egy város úrrá tud lenni, egy olyan város, ami 100 házból áll és egy nagy központból. De ezt fel kell építeni. Nemcsak arról van szó, hogy van egy helyünk, ahol kapcsolatban vagyunk a Szűzanyával. Ez megvan a házaikban. Egy új várost kell építeni, ahol egyik ház a másikkal összekötésben van.

Kérdéshetjük: Melyik ház melyikkel van kapcsolatban? Vannak kapcsolatok. Mindegyik összességében is kapcsolatban van a központtal. Minden hozzátartozik, ami átlelkesíti a várost. Ide tartozik az újságunk, a családnapiaink... Itt feladat van, ami így szól: építeni egy várost. Egyfelől úgy érezzük, a kicsiségünkhöz túl nagy a feladat, másrésztől megéljük a Szűzanya hatalmát. Hatalmas ő, csodát fog tenni. Jellemző erre a városra a dinamikája, az ereje, amely képessé teszi a növekedésre.

Számunkra, mai keresztények számára ez a helyzet: A jövő kereszténye vagy apostol vagy már nem keresztény. Nem lehet ma már keresztény az, aki egyszerűen van és marad a helyén. Ez nem megy, mert ennek a világnak a befolyása túl erős. Vagy megváltoztatjuk a világot, vagy a világ változtat

meg bennünket. Valaminek egész halkán növekednie kell. Egy város vagyunk, nem vagyunk egyedül, nem csak egy házaspár, egy csoport, hanem egy város vagyunk. Ez másfajta élettérzés, olyan, ahogy az az érzésünk, hogy magyarok vagyunk. Nemcsak házaspárok vagyunk, nemcsak keresztények, hanem magyarok. Vagyunk néhány millióan. Ezt érezzük. Egy várost építünk, egy városhoz tartozunk, aminek van egy központja. Sok ház tartozik oda. Ez a város állandóan növekszik, és ezek mi vagyunk. Ez a növekedésnek egy lépése, ami előttünk áll.

Van egy nagyon fontos, kulcsfontosságú életfolyamat. A szentélyünkkel függ össze. Az a kérdés, hogy hogyan tudunk megbirkózni azzal a légkörrel, ami körülvesz bennünket? Azért fontos kérdés, mert mindannyian szenvedünk ez alatt a légkör alatt. A válasz egészen egyszerű. Hagyjuk a légkört, ahol van, és csináljunk egy újat! Egy új világot építünk.

Ha újra meg újra kínozzuk magunkat ezzel a régi világgal, csak megbetegszünk. Mi a saját világunkat építjük. Ez az első lépés. Innen nézve a szentély nagy szerepet játszik. A háziszentélyek egész világának középpontja. Ott otthon vagyunk. Ha van baráti körünk, akkor náluk a háziszentélyben is otthon vagyunk. Szükségünk van egy nagyobb térségre is, a lelki légkör nagyobb helyére.

AZ ÉLET: VERSENY, HARC

Ezzel a mi új világunkkal beletekintünk abba a világba, ami körülvesz bennünket, és megállapítjuk, hogy megoldjuk a problémákat, amik ott kint fennállnak. És akkor újra tudunk ebben a világban mozogni.

Az egyik probléma az irigység. Irigység a társadalmunkban. Az irigységgel dolgoznak, üzleteket kötnek nagyban és kicsiben. Itt van egy autóreklám. Ül valaki a kormánynál. Látunk másokat, akik nézik, és látják ezt a képet, és az arckifejezésük irigységet sugároz. Vagy egy nő képe, aki csodálatosan öltözött, a férfiak feléje fordulnak, irigyen néz rá a többi nő, és valahol a ruhagyártó cég neve látható. Az irigységgel üzletet csinálnak. Ez hozzátartozik a társadalmunkhoz.

Ez nagyon szép. Itt van egy reklám: apa, anya, 5 gyerek. Látszik, hogy boldogok, messze a háttérben nagyon kicsinek ábrázolva és homályosan 2 házaspár, mindegyik egy gyerekekkel. Felirat: *Boldogok, schönstattiak*.

Mi történik itt? Ilyen az élet. Az életben valami élő harcban áll a többi élővel. Az a fény, amelyet egy fa az erdőben kap, az a fény az övé, és azt a másik fa nem kapja meg. A természetben egy állandó birkózás van. Ha emberek csoportja van együtt, akkor is mindig harc van. Ha egyik beszél, a másik nem beszélhet, vagy ha mégis, hát rosszul viselkedik. Ez az élet. Csak egy diktatúrában nincs így, ott egy van, aki meghatározza, hogy ki beszélhet. Ha nincs diktatúra, mindenkinek ki kell harcolnia a helyét.

Egy másik kép: a feszültség vagy a verseny képe. Lehet versenyt szervezni. A sport területén ez nagyon szép, és ezt olimpiának nevezik. Ha az egyik első lett, győzött, a másik már nem lehet ott és akkor első. Ilyen a verseny. A focicsapatoknál is az egyik jobb, mint a másik, és küzdenek az első helyért.

Képzelnék el egy furcsa helyzetet: 2 futballcsapat van a nagy stadionban. A kezdőrúgás megtörtént, a 2 csapat fut egymás felé, megölelik egymást. Az egyik bemondja a riporter mikrofonjába: „Mi nem harcolunk egymás ellen. Szeretjük egymást. Most elmegyünk és iszunk együtt egy sört.”

Az élet harc. Ezt lehet szépen vagy gonoszul alakítani, de ez nem a nagy béke. Nagy béke csak a diktatúrában van – ott is csak a felszínen. Onnan jövünk, egy diktatúrából, ahol nem volt nyílt verseny. Szerveztek versenyt feülről, ez unalmas volt.

Sose adjuk fel a harcot, és ez mindig szép. Miért csinálta ezt így az Isten?

Konkurencia az egyházban

Megnézzük az egyházban létező különböző közösségeket. Ugyanerről van szó. Nem úgy van, hogy az egyházban a különböző közösségek kizárólag különböző területeket látnak el, hogy az egyik rend a betegekről gondoskodik, a másik imádkozik, pl. a bencések imádkoznak, egy másik az iskolákért felelős. Nem így megy, hanem minden területen többen vannak, akik ugyanazt csinálják. Ahol különböző közösségek vannak az egyházban, ott mindig van konkurencia is. Ez a konkurencia néha nagyon csúnya, egyáltalán nem szép, s ez nagyon sok kárt okozott már az egyháznak.

Mondok egy híres példát.

A rítus miatti veszekedésről van szó. A jezsuiták Kínába mentek, és megállapították, hogy a kínaiaknak egészen más a kultúrájuk, mint nekünk, nyugatiaknak. Pl. a fehér szín a keresztények számára a húsvéti öröm színe, Kínában a fehér a gyász színe, úgy, mint nálunk a fekete. Tehát butaság húsvéti liturgiában Kínában a fehér színt használni. Száz és száz dolog volt egészen másképp, mint nyugaton. Kínában azt, ami tőlünk jött, egyáltalán nem tudták felfogni vagy félre kellett érteniük.

A jezsuiták elkezdtek egy saját keresztény kultúrát létrehozni, kialakítani Kínában. Aztán jött egy másik közösség, és azt mondták, hogy ilyet nem szabad csinálni, veszélyeztetik az igaz hitet. A fehér a feltámadás színe, és a kínaiaknak ezt meg kell tanulniuk. Ez a csoport végül is győzött, és így a jezsuiták virágzó missziója összeomlott. A távol-keleten ez a kereszténység új kezdete lehetett volna, de csak jó kezdet maradt.

Nem nehéz megállapítani, hogy mi volt a háttérben. Nem a színről volt szó, hanem a konkurenciáról. Ez a szent egyház számára a nagy kérdések egyike. Hogyan csináljuk? Legyen nálunk központosított egységesség vagy legyen verseny? Ha igen, hogy nézzen ki?

Konkurencia Schönstattban

Kentenich atyának volt egy nagy jövőképe. A Schönstatt-mozgalomban sajtószerű közösségi formát hozott létre. Magyarországon még nem tudjuk ezt jól megérteni, mert a legtöbb még nem is létezik itt nálunk. Azért már van valami. Van két több kötöttséggel működő csoportosulás: a szövetség és az akadémia. Melyik a kettő közül a helyénvalóbb, a jobb? Hála Istennek, legalább kettő van.

Schönstattban több mint húsz közösség van. Vannak a schönstatti atyák – a mi közösségünk –, és van még három másik papi közösség. Vannak pa-

pok, akik a plébániákon dolgoznak, számukra is van kötelék, szövetség és liga. A schönstatti atyák a mozgalomban dolgoznak, meg mindenhol. Összesen 4 papi közösség van.

A női ágon vannak a Mária-nővérek, a schönstatti nők – utóbbiak a szűzi életet a világban egyedül élők –, de van mint női közösség az egyedülálló nők szövetsége, a liga és az anyák mozgalma. A világban egyedül élő nőknek négy közössége van, és mindannyian szeretik egymást, általában. Nagy nőkongresszust is tartanak.

A családknál van a kötelék, ez egy családi szerzet, a családszövetség, a családliga. Nálunk a családligán belül vannak az akadémia családjai.

A házasság nőknek és férfiaknak is vannak közösségei. Az anyáknak is van szövetsége és ligája, ami olyan házasság nőkből, asszonyokból áll, akiknek a férje nem akar bekapcsolódni a mozgalomba. Vagy fordítva, ahol a feleségek nem akarnak részt venni Schönstattban, a férjeknek is van a férfiak szövetsége, ligája.

Van a szűzi életet élő férfiak köteléke (Mária-testvérek), akik a világban egyedül élnek.

Az ifjúságnak is vannak közösségei (fiú- és lányifjúság).

Mit csinált Kantenich atya? Húszegynéhány közösséget alapított, mindegyik különbözik a másiktól, mindegyik egészen eredeti és nincs közös főnök. Mondhatom azt, hogy itt Magyarországon én vagyok a főnök? Nem, a magyarok azt csinálnak, amit akarnak, hála Istennek.

Schönstatt nagy számú önálló közösségből áll, és az egész formája a szövetség. Más értelemben szövetség, mint az előbb nevezett közösségi forma. Itt azt jelenti, hogy a különböző közösségek szövetségi alapon viszonyulnak egymáshoz. Schönstatt-közösségek közössége, közösségek szövetsége. Egy tanács van az egész élén.

Mindegyik közösség azt teszi, amit akar, de van, ami közös: a középpontban a szentély van. Mindegyik közösség a szeretetszövetséggel él. Mindegyik odaajándékozta magát a Szűzanyának, a Szűzanya odaajándékozta magát nekik. Ez összeköti őket. Mindegyik közösségnek egy és ugyanaz az atya, Kantenich atya a mennyeországból. Az egyes közösségek között verseny van. Ez nagyon fontos. Ha nem vagyunk jók, más lesz az „első”. Ez a mi módszerünk. Magában Schönstattban ott van a konkurencia. Kezdeti stádiumban még nem látszik, nem olyan erős. Természetesen nagyon szeretjük egymást.

Németországban a mozgalom eléggé kiépített már. Van a szövetségnek, a köteléknek tanácsa, és a másik oldalon a nagy mozgalom, a liga (családoké, nőké, férfiaké, fiataloké...). Akit egy országban a mozgalom vezetőjének neveznek, az a liga vezetője. Németországban a mozgalom vezetőjének 60 munkatársa van, 20 pap és 40 nővér, területileg 25 egyházmegye. Azt csinálnak, amit akarnak, a mozgalom vezetőjének meg kell nyernie őket ahhoz, hogy azt tegyék, amit ő akar.

Ha az iparra tekintenek, ma ott is csak így lehet vezetni. Meg kell nyerni az embereket, vagy pedig belső emigrációba vonulhatunk. Ma a munkatársunkat meg kell nyernünk. Tanácsokkal nem lehet sokat elérni.

Schönstatt sok közösségből áll, amelyek egyetlen nagy családot alkotnak. Ez a jövő egyházának az útja. A sok közösség egy nagy családot alkot. Ez a célunk. Ami most Schönstattban megvalósul, azt majd az egész egyháznak fogjuk ajándékozni. Sok megtapasztalásunk van az egymással való együttműködésben, az egyeztetésben, koordinációban. Az egyik hagyja a másikat érvényesülni, az egyik elfogadja a másikat, kapcsolatban vagyunk egymással. Mindegyik önálló, ahogy a jezsuiták és a domonkosok önállóak, de mindig párbeszédben vagyunk egymással. Szeretjük egymást, és néha elfogadjuk egymást mint keresztet. A szolidaritás lelkületét ajándékozzuk az egyháznak. Ez is egy kereszt, amit mi hordozunk.

40 évvel ezelőtt felelős voltam a fiatal férfiakért, fiúifjúságért. A munkatársaim a Mária-fivérekéből, a nőtlen férfiakból, a schönstatti atyák köréből is voltak, az egyházmegyes papok kötelékéből, a papi szövetségből. Ők tartották a konferenciákat, a sátortáborokat a fiúk számára. Voltak köztük nagyon jók, és állandó versenyhelyzet, konkurencia volt közöttük. Egyre jobbak lettek, mert mindegyik a legjobb akart lenni. Németországban kb. 30-an voltak benne ebben a munkában. Az együttműködés tette ki a munkám kb. 80%-át. Természetesen én is tartottam táborokat, vezetőképzőt. Sok erőt ad, ha nem egységesség, uniformizálódás van, hanem olyan emberek csoportjai, ahol mindenki járja a saját útját. Úgy, ahogy az iparban van.

A kommunizmus a gazdasági centralizálódása miatt ment tönkre. Ha zakót akarok venni, sok cég kínálatából választhatok, nincsenek monopóliumok. A gazdasági monopóliumok halálosak. Állandó konkurencia van, azaz mindegyiknek jobbá kell válnia. Ha ez megtörténik, és egyre jobbá lesznek, akkor fennmaradnak. Ha nem jók, tönkremennek.

Az egyházzól alkotott képünk

Kedves barátaim! Itt egy kép alakul ki, az eredeti személyiségek közösségének a képe, akik szeretetben kapcsolatban vannak egymással. Ezen a téren más elképzelésünk van, mint az Opus Deinek, és más a kép, ami minket ábrázol, mint amelyik a fokolárésokat. Ismerik ezt a nagy és jó közösséget? Csodálatos volt; Chiara Lubich Schönstattban volt, és 2 hónap múlva az egész világon keresték a fokolárésok velünk, schönstattiakkal a kapcsolatot: „Szeretnénk együtt dolgozni, beszélgetni egymással.” Jaj de jó!

Ha valaki Schönstattban azt szeretné elérni, hogy a világ minden schönstattija ugyanazt akarja – ilyen személy nincsen, de ha ilyen történe –, akkor ez nem 2 hónapig tartana, hanem 5 évig. A schönstattiaknál mindenki azt csinál, amit akar. Nekünk megbeszéléseket kell folytatnunk. Kérem szépen, és még egyszer és még egyszer, tárgyalunk és tárgyalunk és beszélünk. Meggyőzzük őket, és azt csinálnak, amit akarnak. És egy ilyen nagy, szent asszony azt mondja, hogy együttműködünk a schönstattiakkal, és nagyjából az egész világ sikertült ezt elérnie. Hogyan lehetséges ez?

Látják, mi hisszük azt, hogy a közösségnek ez a formája nagy jelentőséggel bír az egyház jövője számára. Ez közös valami, ami szeretetben jön létre, az egység a szeretetben. De mindig ott van a feszültség is. Ez az egyházzól alkotott képünk: Sok önálló közösség, amelyek együttműködnek a konkurencia útján, és egymás kölcsönös tisztelete alapján is.

A mai társadalomban látható az irigység. Azt mondjuk, hogy megoldjuk ezt a problémát. Nem egy központi tekintéllyel, hanem a konkurencia útján, nemes versengés által. Ez a mi utunk. Ezért nagy szerepet játszik a szentély. Nekünk mindannyiunknak egy szentélyünk van. Minden közösségnek, amelyek egymással versenyhelyzetben vannak, ott van az az egy szentély. Minden magyar schönstattinak van egy nagy főnöknője, a Szűzanya, aki köztünk lakik. Minden magyar schönstattinak van egy nagy főnöke, Kentenich atya, és ez elég. Különböben pedig összejönnek, és beszélnek egymással, és még egyszer, és még egyszer... beszélünk egymással. Újra meg újra egymásra találunk. Ez nagyon szép. Néha fárasztó, de ez a jövőbe vezető út. Azért, mert végső soron több erőt éleszt.

A verseny és a magyar lélek

Természetesen komoly kérdés merül fel a magyarokat illetően. Nagyon tekintélyvelven gondolkodó lelkünk van. Erről kell még egy kicsit beszélnünk. Ez jó. Nálunk a tekintély egészen nagy szerepet játszik. Ezt a jó Isten adta nekünk.

A mi korunkban nagyon fontos a saját kezdeményezés. Szeretünk vezetni, és szeretjük, ha vezetnek bennünket. Ezért a mi közösségképünk a vezetők közössége. Aki ott van a körben, nemcsak maga miatt van ott, hanem a többiek miatt is. Körbenézünk, és mindenki mögött ott vannak az emberek, akiket vezetnek. Minden házaspár képviseli az emberek egy körét, akikért felelős. Azaz ott, ahol vagyunk, másokért is felelősséget viselünk. Ez nemcsak az akadémiát illetően áll, hanem ez áll a mi öntudatunkra is.

Mária Terézia császárnő segítséget kért a magyaroktól. Azt mondták: „Életünket és vérünket a királynőnkért.” Ha látjuk ezt a képet¹, az az érzésünk, hogy akik itt összegyűltek, ők mindannyian főnökök. Nálunk is így van. Mi itt nem elsősorban egy szép, „egy szív és egy lélek” közösség vagyunk, akik szeretik egymást. Persze az is, de ez a vezetők gyülekezete. Mindenki felelősséget visel másokért is. Mindegyikük mögött látom az embereket, akiket vezetnek. Ez nagyon érdekes.

Olyan családok közössége vagyunk, amelyek más családokat vezetnek. Ez kölcsönösen nagy tiszteletet ébreszt bennünk egymás iránt. Természetesen örömünk telik az egymással való versenyhelyzetben is. Vannak, akik a pápánál voltak, másnak van egy fia, aki holnap vagy holnapután pápa lesz. Ez az élet.

Nagyon szép, ha a vezető emberek tudják a többiekről, hogy ők is vezetők, és szeretik egymást. Az egyik oldalon van egy feszültség, a másikon egy nagyon szép egység. Az egység az elismerés által jön létre, nem azért, mert gyengék vagyunk. Nem egy erős vezető által vagyunk egységben.

Ez azt jelenti: nem az van, hogy mi gyenge családok vagyunk, és itt van ez az erős Tilmann atya, és mi Tilmann atya szívében együtt vagyunk. Nem ez a kép, hanem az, hogy mindannyian „főnökök” vagyunk.

Ha holnap egy nagy bomba esik le, és mindenki meghal, csak egy házaspár marad életben, ez a házaspár tovább viszi Schönstattot. Ez így van. Kérjük, hogy ne essen le a bomba. De ez egy meghatározott érzést jelent: Olyan házaspárok közössége vagyunk, akik más házaspárokat vezetnek. Nagyon

¹ A teremben egy reprodukció ábrázolja a jelenetet

kötődünk egymáshoz, örömünk telik egymásban. Nagyon sok szeretet van köztünk. Szeretjük egymást. Ha eltelik egy idő, és nem vagyok Magyarországon, honvágyam lesz, és valami okot kell keresnem, hogy újra Magyarországra jöjjek. Így van ez. Ez a válaszuk az irigységre.

A mi válaszuk a társadalomban tapasztalható irigységre az egymásban lelt öröm a szeretet versenyhelyzetében. Ez az, amit adnunk kell ennek a világnak. Azt mondjuk a világnak, hogy lehet verseny, de a szeretet versenyének kell lennie. Mindig versenyhelyzetben vagyunk egymással, és szeretjük egymást.

Azt fogják mondani, hogy így van ez nálunk a házasságban is. Itt is mindig versenyhelyzet van a férfi és a nő között, mindig annak a kérdése, hogy ki az erősebb. Verseny a szeretetben. Ez sohasem végleges. Újra és újra kezdődik a harc, az újra egymásra találás, és az újra-egyesülés.

A szabad, erős személyiség

A mi célunk az olyan ember, aki szabad és erős. Amíg az ilyen ember eljut odáig, hogy feladja, addig nagyon sok mindennek kell történnie.

A nehézség kihívást jelent

Általában úgy van, ha valami nehézség adódik, azt mondja Isten: „Most aztán igazán állj neki!”

15 éve tanulok egy nyelvet, és még nem sikerült egészen elsajátítanom. Azt mondja Isten: „Most aztán végre csináld meg, 15 év az nem nagy idő.”

Van egy társam, és még mindig hűtlen hozzám. Azt mondja Isten: „Lászuk, hogy nem tudjuk-e őt meghódítani?” Szentté a harcban válunk, nem az ágyban, amikor alszunk.

Vagy itt van egy feladat, egy kicsit sikerült, de nem igazából, és most azt mondja nekünk Isten: „Csináld jobban!”

Mi, schönstattiak, a nehézségekben mindig Isten felszólítását látjuk: „Csináld jobban!” Gondolok valakire, és ha rá gondolok, azt kérdezem: „Jó Isten, miért alkottál ilyen embert?” Érzem a kihívást, szeretni fogom őt, még egyszer, és még egyszer. Így növekszik a szeretetem. Az élet nehézségeiben kihívást látunk, és akkor bizonyos öröm keletkezik.

Assisi Szent Ferenc, ez a nagy szent egy másik ferencessel, Leó testvérrel úton volt. Azon gondolkoztak, hogy mi lenne a legnagyobb öröm, ez vagy az, vagy amaz, és végül Szent Ferenc azt mondta: „Nem. Nemsokára megérkezünk a kolostorba, és ha a portástestvér elküld bennünket, és azt mondja: 'Nem engedlek be benneteket, túl piszkosak vagytok', ez lenne a legnagyobb öröm.” Érthető? Ő egy nagy, sportos ember, minél nagyobbak a nehézségek, annál nagyobb az öröme.

Vannak alpinisták, akik a szélsőséges túrákat szeretik, a kemény túrákat. Barátaim, ez igazán szép dolog. Ez egy ilyen helyzet. Szeretni akkor, amikor a többiek is szeretnek engem, amikor mindenki azt mondja: „Tilmann atya milyen jó, hogy itt van...” Ez nem nehéz. De ha azt mondanák: „Hát...”, akkor szép. Akkor kezdődik a munka, és megmutatom, ki az erősebb.

A szeretet szép, ha nehéz. Jézus számára is így volt. Azt mondja Assisi Szent Ferenc a testvérnek: „A legnagyobb öröm az lesz, ha elzavarnak bennünket.” Mert akkor kihívás elé kerül a szeretetük. Ez a cél.

Kentenich atya azt mondja: „Nem elég néha ajándékozni valamit a kegyelmi tőkébe.” Ez kezdetben jó, de nagyobb és szebb, ha azt mondjuk a Szűzanyának: „Csinálj velem, amit akarsz!” Ilyenkor Jézussal együtt mondjuk: „Legyen meg a Te akaratod.” Így mondjuk a Mennyei Atyának. És akkor Isten készíti el az életünk programját. És a Szűzanya vihet magának annyi áldozatot a kegyelmi tőkébe, amennyit csak akar.

Példa Schönstatt történelméből

1939-ben Schönstatt fölé nehézségek tornyosultak. A nemzetiszocialisták már 6 éve hatalmon voltak, Schönstatt egyes házait lefoglalták. Amikor a megnyitója volt annak, amit ők elkezdtek, azt mondta a vezető: „Ebbe a kolostorba most a nemzetiszocializmus modern szellemisége fog bevonulni.”

Fennállt annak a veszélye, hogy a szentély használatát megakadályozzák. Később, a háború után, találtak egy feljegyzést a nemzetiszocialistáknál, hogy Schönstattot az első számú állami ellenségnek kell tekinteni. Az állt ott, hogy akit Schönstatt megfertőzött, nem tudja befogadni a nemzeti szocializmus eszméit. Veszélyes volt. Rövid idő, 2 év után, Kentenich atya börtönbe és a dachau koncentrációs táborba került. Ez alatt az idő alatt Schönstattban nem panaszkodtunk, hanem a helyzet mögött a Szűzanyát láttuk. Azt mondtuk, hogy a Szűzanya nagyobb odaadást kér. Schönstattban bírák felhatalmazást adtunk a Szűzanyának.

Azt mondtuk: „Tehetsz velünk, amit akarsz. Mindent, amit megélünk, odaajándékozunk neked a kegyelmi tőkébe. Nem hagyjuk abba, hogy szeresünk téged.” Látják, most a lélekben más légkör jön létre. Nem mondjuk azt: „Jó Isten, mindent küldhetsz, csak ezt és azt nem.” Azt mondjuk: „Ha ezt akarod küldeni, küldd éppen ezt.” Egy más emberi lét keletkezik, szabadságunk Krisztusban.

Jézus azt mondta az Olajfák hegyén: „Ne úgy legyen, ahogy én akarom, hanem ahogy Te.” És az Atya azt akarta, hogy meghaljon, és meghalt. Azt mondta: „Atyám, a Te kezébe ajánlom lelkemet.” De utána Krisztus feltámadt. Aki egészen odaajándékozta magát Istennek, megéli önmagán a feltámadás dicsőségét is. Ezt már most átéljük. Egyfelől egészen odaajándékozunk magunkat a jó Istennek, másrésztől megéljük a feltámadás dicsőségét.

Schönstatt történetében ez azt jelentette, hogy Kentenich atyát 2 évre rá, 1941-ben börtönbe csukták, utána elvitték a dachau koncentrációs táborba. Ez a nagy szeretet időszaka volt. A koncentrációs táborból való hazatérése után azt mondta: „Dachau úgy él az emlékezetünkben, mint egy darab mennyei boldogság.”

Ténylegesen van ilyen, hogy Isten közel van, meg tudjuk élni. Kérjük ezt magunknak!

A mai korban...

Nem szabad elfeledkezni arról, hogy a talajvíz szintje lesüllyedt (a vallásos élet talajvizének szintjére gondolok). Az egyház emberei közül sokan azt gondolták, ha összeomlik a kommunizmus, akkor egy keresztény Magyarországot tudunk újra felépíteni. Ma tudjuk, hogy ez tévedés volt. Akkoriban ezt nagyon kevesen látták. R. azt mondta nekem akkor, hogy a bénáról leszedik a bilincseket. A bilincseket levették rólunk...

Időbe telik még, amíg észrevevessük, hogy a keresztény Nyugatnak vége. Így van ez. A keresztény Nyugatnak vége van, odamegyünk az anyánkhoz, és sírunk. A kisfiú sír és az anyjához megy.

De ez nem elég. Újra kezdjük. Most válik érdekessé. Hol van ez az új kezdet? Ott, ahol férj és feleség kölcsönösen szeretik egymást. Ott, ahol egy család jön létre. Ott, ahol ez a család azt mondja: „Szűzanya, gyere hozzánk a házukba.” Ott, ahol egyik család a másikkal összeköttetésben van. Ott, ahol a házak egész hálója jön létre.

Ez még nem elég, oda tartozik az is, hogy a háza hálójának egy fővárosa legyen, tehát egy nagyobb Schönstatt-központ. Nem egy az országban, hanem végső soron minden egyházmegyében egy vagy több. Úgy kell elképzelnünk, hogy kellene nagyobb térségek, amelyeket vallásos légkör jár át.

Az ingerküszöb...

Egy másik helyzet. Itt van egy család, van tévéjük, de nem sokat tévéznek. Ez érdekes, mert még valamit elmeséltek. „Szeretünk együtt lenni.” Hét biciklijük van. Nagy örömet éltek meg a szabadságuk idején. Igyekeztem megérteni, hogy minek örültek, de még mindig nem értem, egyszerűen örültek. Mindig, amikor valamit nem értünk, valami nagyobb dolog van az egészben, a nagy Isten áll mögötte. Megnézni, látni, érezni, és ha Isten nagyon közel van, akkor apróságok fölött nagy örömet élünk meg.

Egy összefüggést szeretnék megmagyarázni. Ha takarékosak vagyunk olyan képekkel, amelyek a televízióból jönnek, érzékenyek maradunk. Ha nagyon sok hangos, erőteljes képet fogadunk be állandóan magunkba, el-tompul a lélek. Erről szeretnék beszélni. Ez az érzékszerv kérdése.

Egy történettel szeretném ezt szemléltetni. Több évtizeddel ezelőtt volt egy férfi, aki a tenger mélyén az állatokat kutatta, Hans Hass volt a neve. Nagyon szép filmeket forgatott. Amikor jött egy cápa, az mindig veszélyes volt. Nagyon fejlett állat, kb. 150 millió éve létezik különböző fajokban, nem kell változnia, mert tökéletes és nagyon finom a hallása. Amikor jött egy cápa, akkor ez a Hass a víz alatt kiáltott, ami kellemetlen volt a cápának és elúszott. (Ezt nagyon fontos tudnunk: ha a víz alatt vagyunk és jön egy cápa, mindjárt kiabáljunk!)

Egyszer nagyon érdekes tájon volt a kutató, ahol két nyilvánvalóan vad fickó karbiddal halászott. A víz alatt karbiddal robbantottak, sok ezer hal elpusztult, és egyszerűen lemerítették a döglötteket. Ez a természet elleni bűnözés. Robbantottak, Hass pedig a felvevőjével a víz alatt úszott és látta mindenütt a döglött halakat. Egy óriási nagy cápa szép lassan úszott a döglött halak között, a pofáját kinyitotta, becsukta. Nem kereste a halakat, nem kellett, olyan sok volt, csak kinyitotta a száját és nyelte a halakat. Ahogy jött ez a cápa, Hass kiáltott, mint máskor is, de a cápa nem törődött vele, úszott tovább, és nyitotta-csukta a száját.

Hass elgondolkozott ezen. Ez a cápa a robbantásokat hallja, és ezért már nem hallja meg az emberi kiáltást. Aki a lelkileg hangos benyomásokat egy

esti televíziós programból befogadja, a sok kemény képet, hogy itt szenved valaki, ott tönkremegy egy ház, sok kemény, veszélyes helyzetet, már nem hallja meg a lélek finom hangjait. Úgy élünk, mint a cápák a karbid-robbantások között.

Ez nagy probléma, az érzékelés, az észlelés problémája. Ha valaki nem kiabál, nem is halljuk meg. Ez a nehézség. Ez a példa nekem fontos volt. Ha keveset tévözünk, a hallásunk finom marad és megéljük magunkat, mint közösséget. Szeretünk együtt lenni, mert szép. Az a szervünk, amivel az örömet befogadjuk, jobban képes lesz befogadásra, ha kevesebbet tévözünk.

Amikor sátortáborban voltam fiúkkal, ugyanez volt az élményem, valamint a hegyi túráknál is. Ha igazán szomjas az ember, ha órák hosszat szomjazik, nincs szüksége különleges italra, csodálatosan ízlik a víz. Ha eleget ivott, akkor unalmassá válik a víz. Jobban ízlik, ha kevesebbünk van. Ezért ennek a földnek az igazi élvezői a szerzetesek a kolostorokban. Olyan keveset esznek, hogy az egyszerű kenyér élvezetet jelent nekik. Ha ez a filozófia uralkodóvá válik, egész ipar megy tönkre.

De most az egymással való kapcsolatunkról beszélek. Ha az ilyen hangos benyomásokkal takarékosan élünk, növekszik az örömünk a finomabb dolgokban.

Ezt most Schönstattrá alkalmazom, a schönstatti szentélyünkre, a házi-szentélyeinkre. Gyakran és szívesen megajándékozunk a Szűzanyát valamilyen lemondással, és akkor növekszik az a képességünk, hogy valamit élvezzünk. Ebből sportot csinálunk. Újra meg újra megmutatjuk a testünknek, hogy ki az úr a házban. Nem mondom, hogy csináljanak olyan nagy papírt, mint a fiúk, hogy minden cm^2 -re egy áldozatot, minden m^2 -re 10 000 áldozatot adjanak a kegyelmi tőkébe. Ezt nem mondom, mert nem az én stílusom, ezért nem tudom továbbadni.

Ki az úr nálam, a testem vagy én?

Kentenich atya egyszer azt mondta: „Egyetlen étkezés se történjen egy kis lemondás nélkül.” Ez normális. Erre a kis gimnasztikára szükségem van. Ez az egymással való viszonyunkra is érvényes. Ne gondolják azt, hogy ha Tilmann atya valakihez odafordul beszélgetni, akkor azért teszi, mert vele nagyon nehezebb esik beszélgetnie. Ebben a körben nagyon boldog vagyok áldozat nélkül is. De ha igen, miért ne?

Az örömről beszéltem. Az öröm összefüggésben van a lemondással. Ez összefügg azzal, hogy finom érzékszervre tegyünk szert.

Nehézségek

Megtapasztaljuk, hogy nehézségekkel kell szembenéznünk. Jön egy időszak, amikor szaporodnak a nehézségek. Egy autóbaleset, betegség, anyagi kár... Ha a jó Isten edz bennünket a szeretetben, egyre növeli a nehézségeket. Ha kicsit profikká és erősekké váltunk, ott is tudunk szeretni, ahol a világ szegényei már nem tudnak. Egészen különleges helyzet.

Jönnek emberek, és azt mondják: „Atyám, az én férjem azt csinálta, hogy...” „Miben áll a nehézsége? Kérem, mesélje el!” „Olyan kegyetlen. Kész van az étel, és negyed órával később jön haza, mire már kihűl az ebéd.”

Nehézségek. Ha igazán tudunk szeretni, a lelkünkben nagy erő lesz, és ez meglátszik azon, ahogy a többi emberrel bánunk. Meg kell tanulnunk kiérezni, hogy problémájuk van, nem szabad azt mondanom, hogy „Krisztus kereszthalála sokkal súlyosabb volt, és a Szűzanyának ezt végig kellett néznie”, hanem komolyan kell vennünk. Ez a kis dolog most éppen itt, ebben az esetben fáj. Növekednünk kell. Ha növekedtünk a szeretetben, és egyre tovább növekszünk, idővel egyre többet bírunk ki.

Nem keveseknek közülünk több mint egy-két gyermeke van. Ez megterhelés. Nem kell, hogy sok jófeltételük legyen, csak a 4 gyermekükre van szükségük, és szentekké válnak, mert ez megterhelés. Még egyszer és még egyszer türelmesnek kell lenni. Ha más valaki 2 gyerekével – pl. reggel – elkészült, Önöknél még egyszer kezdődik a munka. Ez állandó edzés a szeretetben. A sok gyerekünk állandó edzést jelent a szeretetünkben.

Nem kell, hogy a sok gyerek legyen az. Nekem egyáltalán nincsenek saját gyerekeim. Imádkoznom kell: „Jó Isten, küldjél embereket, akiknek szükségük van a szeretetemre. Lehetnek köztük olyanok is, akik fárasztanak.”

Természetesen fennáll annak a veszélye, hogy becsapom saját magam. Este becsukhatom az ajtómat. Kitárom a karomat, és azt mondom, hogy minden embert szeretek. Önök nem szeretnek minden embert. Tévét akarnak nézni vagy olvasni, és jön egy kis ember, és kiabál, ez elég. Barátaim, nagyon nehéz ebben a versenyhelyzetben nem lemaradni, hanem együtt maradni, hogy ki növekszik inkább a szeretetben, Önök vagy én. Én továbbra is versenyben szeretnék maradni, de nincsenek illúzióim. Ez állandó edzés a szeretetben. Lemondunk, hogy szeressünk.

Elengedek valamit és odafordulok a társamhoz. Elengedek valamit és odafordulok a gyermekemhez.

HÁZASTÁRSI KAPCSOLATUNK

Méhkirálynő

Az anyákat fenyegeti egy veszély, hogy ők csak a gyerekeiknek élnek. A szegény férjeknek nincs már esélyük, mert az anyák csak a gyerekeikért élnek. Talán a hosszú sor végére beállhatnak. Ezek azok az órák, amikor egy férj azt gondolja, hogy nem lett volna-e jobb, ha papnak megy.

Ha azt látom, hogy egy társnőből méhraj királynő lesz, egy olyan asszony, aki számára a férj már nem társ, hanem hím méh (here), ez azok közé a dolgok közé tartozik, amik nehezek számomra.

A következő a folyamat: Az anya közelsége a gyerekekhez nagyobb, mint az apáé. A férjnek általában nagyobb a közelsége a munkához. Az történik, hogy az asszony odafordul a gyerekeihez, és egy kis birodalom jön létre, a gyerekek és az anya, az anya és a gyerekek. A feleség már nem látja a férje munkaterületét, csak azt látja, hogy nincs itt, aztán meg hazajön. Az elején ez szép, örül, hogy újra megjön, de később aztán már nem lesz olyan fontos. A feleség gondolkodását teljesen kitöltik a gyerekek és a ház.

Munkahely és otthon

Hogy megy ez tovább a férjnél? Fölfedezi a munkaterületét, öröme telik benne, de a felesége otthon nem érdeklődik ez után. Vannak mások, a munkatársai, akikkel együttműködik, akik számára fontos, hogy mit csinál. A tulajdonképpeni problémái a munkaterületén vannak, azzal foglalkozik, azon gondolkodik. Ez néha igazán nehéz, de a feleségével erről nem tud beszélni. Szüksége van valakire, akivel erről beszélhet, ezek a munkatársak. Ha ezen a ponton egy nő tűnik fel, akivel tud beszélni a munkájáról, akkor az az érzése lesz, hogy már nincs egyedül. Nem kell, hogy megérintse ezt a nőt, de a lelke vele köt házasságot. Nem kell, hogy hozzáérjen. De azt, ami őt tényleg érdekli, mozgatja, ennek a nőnek a szívébe helyezi. Érzik a problémát?

Egészen egyszerűen mondom. A feleség építi a királyságát a gyerekeivel vagy a plébánián valami keresztény dologgal, pl. bibliakörrel. Ha csak 1-2 gyereke van, akkor valami keresztény dolog lesz. A férfi foglalkozási területről nincs szó, nem érdekes, neki megvan a saját világa, talán a schönstatti világ. Menjenek viszont egy normális templomba, ott 90%-ban nők vannak. Hol vannak a férfiak?

Hogy megy tovább? Itt van a munkaterület, ahol vannak olyan személyek, akikkel kapcsolatban vagyunk. Itt veszély rejlik a házastársi hűségrevonatkozóan.

Valami helytelen alakult itt ki. Ez tévút, hogy az egyik oldalon a méhki-rálynő van, a másik oldalon a férfi, aki a családján kívül van.

A mi utunk, a megoldás egészen egyszerű: beszélünk egymással. Mind-egyik beszél arról, ami őt foglalkoztatja. Beszélünk arról, amit ma csinál-tunk. A feleség beszél az apró dolgokról, amiket átélt, és az ő világának helye van a férje szívében.

Érdeklődünk egymás iránt

A férjek nemcsak azért mennek haza, hogy kipihenjék magukat. Azért mennek haza, hogy dolgozzanak. Miben áll ez a munka? Érdeklődnek azután, amit a feleségük a nap folyamán átélt. Hogy ezt ünnepi módon megszervezik-e gyertyával, egy üveg borral, vagy egyszerűen adódik, az különböző lehet.

Kedves férjek, hazamennek és érdeklődnek, mi volt a feleségükkel! Kedves asszonyok, Önök meg érdeklődnek azután, amit a férjük csinál! Ismerjék a foglalkozási területének, elfoglaltságának összes apró és jelentő-sebb dolgait, ügyeit! Ezt egyszerűen tudniuk kell! Ezért házások, érdeklőd-nek azután, hogy mi volt vele, mi történt vele. Kedves asszonyok, ez munka. Amikor fáradtak vagyunk, ez nehéz munka, de ez a mi utunk. Érdeklődünk egymás iránt.

Van Schönstattban olyan női közösség, amelynek a tagjai szüzi életet él-nek, hasonlóan mint a Mária-nővérek, de nem közösségben, hanem egyedül a világban. A közösség neve: Schönstatti Nők. Érdekes kérdés; ha van egy igazgató, akinek titkárnője van – az igazgató schönstatti család férj tagja, titkárnője a Schönstatti Nők közösségéhez tartozik –, kivel beszél meg a dolgait az igazgató? Otthon a feleségével vagy a schönstatti nővel, a titkár-nőjével? Ez az élet.

Ha nem a feleségemnél vagyok otthon, akkor kivándorlok a házassá-gomból. Ennek a kivándorlásnak lehet vallásos színezete, ez veszélyes.

A feleségnél ugyanígy van. Ha a feleség havonta egy óra hosszat beszél-get egy pappal, hol van az otthona? Ezért ilyen kemény Tilmann atya stílu-sa. Gondolkozzanak el azon kedves feleségek, mennyi időt beszélgetnek velem egyedül. Általában azt mondom, hogy jöjjenek el mind a ketten. Ter-mészetesen néha az is lehet, hogy egyedül menjünk el az orvoshoz. Fontos, biztosan. Évente egyszer.

Szokásrend a kapcsolat biztosítására

A munkánk eljárási módjára vonatkozóan az alapelvekről beszélünk. De ma alig van jó szokásrend. Régebben ez másképp volt, a házastársi hűség szokásrenddel volt biztosítva. Néha ezek a szokások furcsák voltak. Ezen a környéken, a sváboknál olyan szokás volt, hogy amikor táncmulatságot tartottak a faluban, a házások, az asszonyok nem táncoltak. Körben a padokon ültek, és örültek. Belül pedig táncoltak a többiek. Nem azt mondom, hogy csináljuk úgy, ahogy régen volt, ez nem segít nekünk.

De nekünk is van néhány értelmes szokásunk. Ha tanácsot adunk egymásnak a lelki életben, akkor házaspár a házaspárhoz, férfi a férfihoz, nő a nőhöz fordul. Ha egy feleség a vallási életében tanácsot keres, akkor nem megy egy másik asszony férjéhez tanácsért – különben nagyon sok problémája akad –, hanem egy másik feleséghez megy, aki tanácsot ad. Ha egy férfinak problémája van, ezt nem egy másik feleségnek mondja el, hanem egy férjnek. Akkor jó. Ha a társ kapcsolatunkban van problémánk, mint házaspár, egy másik házaspárhoz fordulunk. Kettő kettővel.

A táncsal és körben a padokkal nem aktuális számunkra. Keresztbe nem folytatunk tanácsadó és vallási beszélgetéseket. Féltünk a büntőtől? Barátaim, nem a bűn az első, hanem a butaság, azzal kezdődik. Becsapjuk saját magunkat, minden lehetséges lelki beszélgetést folytatunk, és illúziót kergetünk.

Kentenich atya egyszer papok kérdésére válaszolt: „Asszonyok esetében csináljunk-e írásos lelki vezetést?” Azt válaszolta: „Nem.” Miért? Mert elveszett idő. Nem a veszély, hanem az elvesztegetett idő miatt. Nem lesz az asszony jámborabb, ha havonta egyszer ír nekünk. Ez a stílusunk, amit Kentenich atyától kaptunk.

A házasságban megint másképp van. Ott kölcsönösen segíthetik egymást. Ha elmondják egymásnak, amit megéltek, és ha meghallgatják egymást, akkor létrejön egy térség, ahol működik a Szentlélek. Keresztülvihetnek olyan dolgokat, amik nehezek. Az ilyen bensőséges beszélgetés tartalmát sohase használják fegyverként a veszekedésben.

Szerelmem „kifelé a házasságból”

Azt mondja az egyik a másiknak: „Szerelmes vagyok, a gondolataim mindig máshoz szállnak.” Másik férfihoz, asszonyhoz. Ez normális, ez az élet. Szeretni itt, ott. Természetesen ez fáj a házastársnak. De ha fáj, ne legyünk mindjárt féltékenyek, ne, de ez fáj. Fáj, ha a társam egy másik embert

szeret, de ha erős vagyok, kibírom ezt. Azt mondom: „Ez fáj, de elfogodom.” Egy a fontos, hogy nem ápolom a másik kapcsolatot. Nem telefonálok, nem írok, nem csinálok cirkuszt, pl. a munkahelyen a beszélgetést, ami normálisan 10 percig tartana, elhúzom másfél óráig. Ilyenkor elkezd az ember saját magát becsapni. Akkor azt mondom a feleségemnek, vagy a férjemnek: „Kicsit hosszúra nyúlt a beszélgetés.” A társam azt mondja: „Jó.” Fontos, hogy hazajöjjenek, és hogy a társam erős legyen és elviselje. Nem vándorlok ki, hanem hazamegyek, a társam pedig elfogad engem.

Nem könnyű elfogadni azt, hogy a házastársam szerelmes másba. De ha a házastársuk sohase lesz másba szerelmes, az nagyon szokatlan. Az a normális, hogy szerelmes lesz. Mégpedig azért, mert sohase felelünk meg egészen egymásnak.

Amikor férj és feleség a házasságban egymáshoz kerülnek, nagyon erős kölcsönös kiegészítést élnek meg. A másik válasz a saját létemre. Kiegészít engem, megfelel nekem. De vannak a lelkemben olyan részek, területek, amelyeket a társam nem ér el. Most rátalálok valakire a házasságon kívül, aki azokon a helyeken egészít ki engem. Érdekes lesz, ilyenkor elkezdhetem azt, hogy kivándorlok. Nem mindig történik így, de sokszor, és a szabad helyre jön egy másik. Most mit csinálok?

Elmesélem ezt a társamnak. Ez fáj. Mi az, amit nem csinálunk? Nem csinálunk hármásban vagy négyesben házasságot. Ilyen javaslatot, tanácsot gyakran adnak. Ez helytelen. Megmondom az okát. A társ iránti odaadásnak van egy sajátos belső minősége. Nem csak azt mondom a társamnak: „Szeretlek”, hanem: „A tiéd vagyok.” Ez csak egyszeri. Nem lehet duplán. Ez a különbség. Nem mondhatom duplán: „A tiéd vagyok.” Akkor az egyik helyen hazudok. Ez a döntő: Azt mondom a társamnak, hogy az övé vagyok, és a másik is ezt mondja: „A tiéd vagyok”. Mi egymáséi vagyunk, és ez végleges. Éppen ezért mondhatom a társamnak, hogy itt vagy ott beleszerettem valakibe, de hozzáteszem: „A tiéd vagyok.” És hazamegyek. Meg kell fontolniuk, hogy ez kívülről nézve hogyan megy tovább.

Egy példa. A Mária-nővéreknél a következő szokás van. Ha egy nővér beleszeret egy papba, akivel együtt dolgozik, akkor nem harcol egy életen át, hanem megmondja a főnöknőjének, hogy beleszeretett, és mindjárt elhelyezik. Az alapítónk tudta, miért. Halálra kínozzhatjuk magunkat egy életen át vagy pedig újra kezdünk.

Hogy valami hasonlót tudnak-e csinálni, meg kell fontolniuk. Nem lehet minden esetben, amikor szerelmes lesz valaki, a munkahelyét megváltoztatnia. De kicsit elgondolkozhatunk, mit lehet ilyen esetben tenni.

A szeretet három síkja

A kapcsolatokban van olyan, hogy ha a szeretet növekszik, nem könnyebb, hanem nehezebb lesz. Ez azért van így, mert növekszik. Megnevezek egy törvényszerűséget és egy alkalmazást.

Gyakran nehezebbé válik a szeretet. Hogyan történik ez? Kentenich atya azt mondja, a szeretetnek három síkja van: természeti, természetes, természetfölötti.

Az első, a természeti, a spontán, önkéntelen szimpátia, ami létrejön. Látnok valakit és szerelmes leszek belé. Nem is tudok sokat erről az emberről, de egyszerűen jót tesz nekem. Ez nagyon szép dolog. Hosszú időn keresztül nagyon félték az egyházban ettől a szeretettől, mert fennáll a nemi eltávolodás veszélye. Kentenich atya azt mondta, hogy pozitív módon kell a *természeti szeretetet* látnunk.

Egy pillantás a következő síkra. Ez a *természetes szeretet*, ebben része van az ember szellemének, lelkének. Talán hosszabb időn át megismerem a másik személyiségét, tetszik, ahogy gondolkozik, jól megértjük egymást, tudunk egymással beszélgetni.

A 3. sík a *természetfölötti szeretet*, a másokban Isten ajándékát látom. Isten azt akarja, hogy együtt legyünk, Istenben kötődjünk egymáshoz.

Most ennek a három síknak a jellegzetességeihez szeretnék valamit mondani.

A természeti szeretet

Ez a primitív szeretet nagyon erős és nagyon szűk. Egy fiú szerelmes egy lányba, és azt gondolja, hogy tele van szeretettel. Az anyja kéri a fiától, hogy menjen el bevásárolni, és ez már nem megy, ezt nem vállalja a fiú. Ide már nem terjed ki a szeretete. A primitív szeretet egészen szűk. A lányért, akibe szerelmes, harcba szállna. Egész éjszakát virrasztana a betegért, de csak ezért az egyetlen személyért. Ezért mondja Kentenich atya, hogy ez a primitív szeretet szűk.

Ez a szeretet önző is, saját magát keresi. Nem a szeretett személy javát keresi, hanem a szeretett személy közelében levő jó érzést. Azt mondom:

„Szeretlek.” A valóságban azonban azt a jó érzést szeretem, amivel jelenléte megajándékoz. Ezért ezt a primitív szeretetet az egyházban nagyon lebecsülték, és tilos volt ezt megengedni magunknak. Azt gondolták, hogy nagyon veszélyes dolog.

Állást foglalunk az ügyben. Kentenich atya azt mondja: Ez csodálatos dolog. Ez a szeretet szűk és önző, de csodálatos dolog. Szabad teret adunk neki az életünkben, csak józannak kell maradnunk, nem szabad saját magunkat félrevezetnünk.

Egy olyan kapcsolat, ami a primitív szeretetre épül, általában 2 évig tart, aztán elmúlik. Egyszer egy fiatal nő jött hozzám, és mesélt a szerelméről: „Két év alatt megváltoztunk, egészen más lett a férjem.” Azt válaszoltam neki: „Önök nem változtak, ugyanolyanok, mint annak előtte, csak most olyannak látja, amilyen valójában.”

A folyamat a következő: A másik nemű társról van bennünk egy kép, és ezt a képet mintegy belevisszük a másik személybe, és azt látjuk benne, amit látni szeretnénk. Úgy bánunk vele, mintha olyan lenne, amilyennek mi látni szeretnénk. Ha a másik ebbe belemegy, akkor olyanná lesz a saját megélésében, amilyen valójában nem is. Kérdezzék ezt meg maguktól: Lehetnek-e a házastársamnál az, aki ténylegesen vagyok? Lehetnek-e saját magam?

Egyszer schönstatti házaspárok körében beszéltem – kb. 25 éves házaspárok voltak – erről a témáról: A társam által megértettnek érzem-e magam? Azt mondta egy férfi: „De atya, mi van, ha a társa jobban megérti őt, mint ő saját magát?” Jól el lehet képzelni, hogyan zajlik ennek a házaspárnak a beszélgetése. Azt mondja a férj a feleségének: „Már tudom, hogy mit akarsz mondani, nincs is szükség arra, hogy kimondd. Ez és ez a válaszom.” Csak egyvalaki beszél. Mit mondtam ebben a körben? „Nézzétek ezt a képmutatót. Szeretetről beszél, és egyáltalán nem tud szeretni. Csak saját magát látja.”

Kedves barátaim, nem azért mondom, hogy örüljünk ennek a buta, egy másik európai nemzethez tartozó embernek, hanem mert ennek a veszélye mindannyiunkban megvan. Ez így néz ki: Meg tudom-e ténylegesen hallgatni a társamat? Meghallgat-e tényleg a társam? Megértettnek érzem magam? Megvan az az érzésem, hogy ért engem? Kedves családok, ha megvan ez az érzésük, mondják meg a társuknak. Ez egész különleges eset. Szívesen azt mondanám, hogy ez normális, de nagyon ritka. Ez az élet. „Az az érzésem, hogy értesz engem.” Ha ezt megkapják ajándékba, boldogok lehetnek.

A természetes szeretet

Nézzünk most a szellemi szeretetre, amelyben része van az egész emberi természetünknek. Ez sokkal szilárdabb.

A természetfölötti szeretet

Még egy gondolatot a természetfölötti szeretetről. Az előző kettőnek, a természeti és a természetes szeretetnek megvannak a maguk problémái. Most jön az isteni szeretet.

Nagyon szép, ha ki tudjuk magunkat pihenni annál a gondolatnál, hogy a jó Isten kettőnkre néz. A háziszentély ezen a téren nagy kegyelem. Együtt odaülhetünk a háziszentélybe, és belegondolhatunk abba, hogy az Úr a házasság szentségében itt van közöttünk, vagy beleélhetjük magunkat abba, hogy a Szűzanya szeretettel néz bennünket.

Nagy vágyakozásunk, hogy a szentélyünk ezen a területen különleges kegyelmet ajándékozzon. A betegek Lourdes-ba utaznak, és ott meggyógyulnak. Képzeld el, hogy a mi szentélyünk úgy lesz ismertté, hogy nem a betegek gyógyulnak meg, hanem a házaspárok jönnek ide, és azzal mennek el, hogy szeretik egymást. Kegyhely házaspárok számára. Ez szép gondolat.

Mindent odaajándékozunk a Szűzanyának a kegyelmi tőkébe, hogy sok házaspárt meg tudjon ajándékozni ilyen értelemben a szentélyünkben.

Van egy nagyon szép gondolat: magunkra vesszük a ránk bízottak keresztjét. Előfordulhat, hogy e tekintetben nagy nehézségeket élünk meg, de szeretünk továbbra is. Az ezzel járó áldozatot odaajándékozzuk a Szűzanyának a kegyelmi tőkébe. Így gondolkozunk.

Valamikor később jön egy házaspár a szentélybe, amelyik ugyanezzel a nehézséggel küzd. A Szűzanya gondol arra, amit mi a kegyelmi tőkébe adtunk e tekintetben, és tud nekik segíteni. Nagyon szép gondolat, hogy hordozunk másokat. A mi kegyhelyünk annyira erős, amennyire mi a Szűzanya kegyelmi tőkéjébe ajándékokat adunk. A kegyelmi tőkéhez való hozzájárulásainktól lesz erős, melyek a házastársi szeretetünkéből fakadnak. Nagy munka áll előttünk.

Általános törvényszerűséget csinállok ebből. Ez nem valami különleges, ez Krisztus titokzatos testének titka. Tanulmányozzák ezt a kolosszeiekhez írt levél 1. fejezet 24. versében. Azt mondja Szent Pál, vagy aki írta: „Testemben kiegészítem, ami Krisztus szenvedéséből hiányzik, testének, az egyháznak javára.”

XII. Piusz pápa erről szóló enciklikájában – ami úgy kezdődik: *Mystici corporis* – nagy stílusban kifejti: „Mi, keresztények hordozhatjuk egymást imádságunk, áldozataink által.” Kantenich atya modern kifejezést vezetett be erre a tartalomra, amit így fejezett ki: „A Szűzanyának hozzuk a hozzájárulásainkat a kegyelmi tőkébe.”

A Szentírás a paraszti, földműves világ fogalmait, képeit használja általában, a vetőmagról beszél stb. A bankok modern világának fogalmai nem fordulnak elő a vallásos nyelvben, de az életérzésünkhöz nagyon sok köze van. Ezek az egyházi nyelvezetben nem fordulnak elő. Ezt kezdte el Kantenich atya. Mi a kegyelmi tőke? Mi ennek a szentélynek a kegyelmi tőkéje? Ezek mi vagyunk, akik a Szűzanyának odaajándékozunk áldozatainkat azokért, akik jönnek a szentélybe. Odaajándékozunk a Szűzanyának a házastársi szeretetünk összes fáradságát azokért, akik a szentélybe jönnek.

Most egész gyakorlatiasan beszélek. Ha ez a kegyelmi tőke elég nagy lesz, a Szűzanya közénk jön ebbe a szentélybe is, mert akkor van ajándékoz-nivalója.

Még egyszer rákérdezünk a háromdimenziós jámborságunkra. Itt van az ember teste, ezzel összefüggésben az ösztönök és a szenvedélyek. Itt van az ember szelleme, benne az isteni élet. Nagyon fontos, felülről lefelé nézünk. A vallásosság nem garantálja a rendet. Vannak emberek, akikben a vallásosság nagyon eleven és nagy, de a szellemi élet nem működik, és a testi élet sem működik náluk jól.

Például volt itt egy asszony, jó családja volt, 5 gyermekkel. De az „isteni élet” önállósította magát. Minden nap elment szentmisére, éppen akkor, amikor a gyerekeknek a reggelire lett volna szükségük. A szellemi élet mondhatta volna neki: „Anyá vagy, felelős vagy, gondoskodnod kell a gyerekeidről!”, de ő mindenkifölött Jézust szerette. Ezért reggel a szentmisére ment. A gyerekek valahogy hozzájutottak a reggelijükhöz, az apa csinált valamit, de egyik esetben sem volt szép így. A gyermekek egyikével beszéltem, egy fiatal nővel, aki akkor 25 éves volt. Ő mesélt az otthonukról. Könnyes volt a szeme. Milyen volt ennél az asszonynál a testtel összefüggő szeretet oldala? A haja egész elhanyagolt volt, a ruházata nem volt szép, mert „Jézus csak a lelket nézi”. Aztán Schönstatthoz jött. Nem kritizáltam őt személyesen, de tanult valamit nálunk. Az első nagy siker úgy nézett ki, hogy eljött egyszer a schönstatti család egy napjára, és előtte fodrászhoz ment. Mindjárt mondta a munkatársam, Elmengard nővér: „Látja, fodrásznál volt?” Észrevettük, hogy elkezdti megérteni Schönstattot.

Az isteni, a szellemi, a testi életnek, mind a háromnak összhangban kell lennie egymással. Valószínű, hogy mi vagyunk a lelki élet első iskolája, ahol súlyt fektetünk arra, hogy a nő szépítse magát. Ez egészen normális. Ha valakinek sok a dolga, és még fél órát álljon a tükör előtt is... Ez van, Önök a házasok, nem én. Nagy szeretettel mondtam. Nemcsak azért, mert akkor könnyebb a férjnek hűségesnek lennie, hanem azért is, mert ez a tökéletességhez hozzátartozik.

SCHÖNSTATTI APOSTOLKODÁS

A szubjektív megközelítés

Schönstatt nagy szívügye, hogy ha Istenről beszélünk, úgy beszéljünk, ahogy az a hallgatók korának és állapotának megfelel.

Ezt Önök saját maguk is kidolgozhatják. Gondoljanak saját magukra, és írják le az Önök Szűzanyáról alkotott képét. Saját magukkal beszéljenek. Milyen számomra a Szűzanya? Nagyasszony? Az a nő, aki nagyon magányos volt? Az a nő, aki szeretett? Az a nő, aki nagy nehézségek között is szeretett? Olyan nő, aki szabad volt? Az a nő, aki tudott harcolni? Egy olyan nő, aki szép? Akinek erős kisugárzása van? Akivel egészen bensőséges lelki kapcsolatot lehet ápolni? Írják le egyszer azt a képet, amit a Szűzanyáról alkottak maguknak! Egy nő, akit soha nem értettek meg? Egy olyan nő, aki megértő volt? Egy nő, aki tudott nevetni? Egy nő, aki nagyon vidám volt? Egy nő, aki szívében hordozta Istent? Jöhetett bármi, azt mondta: Velem vagy, nálam vagy.

Talán van valami, ami jelenthet Önöknek valamit. Ha a Szűzanya egy konkrét emberrel találkozik, szubjektíven éljük meg. Persze visszanyúlhatunk a történelembe; Magyarok Nagyasszonya, de talán a mostani magyarok mások, mint akik ezt a nagy kifejezést képezték. De az is lehet, hogy ugyanolyanok. Hogyan nevezzük mi a Szűzanyát? Ki a Szűzanya nekünk, mint házaspárnak? A türelmes nő, asszony? Talán ez fontosabb, mint a Nagyasszony? Keresünk egy szubjektív megközelítést. Ez nem minden időben ugyanaz.

Van egy bizonyos alapvető megkülönböztetés. Olyan személyeket figyelhetünk meg, akik inkább az odaadás felé, mások inkább a hódítás felé hajlanak. Megfigyeljük az odaadó és a hódító típusokat. Ha megkérdezzük, milyen az ő Szűzanyájuk, a hódító típusok általában azt mondják, a királynőjük, az odaadók pedig, hogy az anyjuk. Azok pedig, akik mind a két irányban egyforma erősek, azt mondják: „Anyám és Királynőm!”

Szeretnék valamit közel hozni Önökhöz, valami alapvonást a gondolkodásunkban, a vallásos gondolkodás lélektani tájékozódását. Ugyanarról a módszerről van szó, mint amit az evangéliumok alkalmaznak.

Máté evangéliumában olvasunk egy mondatot Keresztelő Jánosról: „Ki vagy te?” Azt válaszolja: „A pusztában kiáltó szó vagyok.” Ez a pusztában ordító oroszlánra emlékeztet, Mátéra. Meghatározott kép. El tudjuk képzelni Keresztelő Szent Jánost.

Vagy János evangélistánál azt olvassuk: „Isten a szeretet. Aki a szeretetben marad, az Istenben marad, és Isten is benne marad.” Amit mondani szeretne, hogy amilyenek mi vagyunk, olyan az istenképünk is, és a Szűzanyáról alkotott képünk is.

Egy nagy szent azt mondja: „Tégy engem békéd eszközévé, hogy szeretetet vigyek oda, ahol gyűlölik egymást.” Egy másik azt mondja: „Én Uram, én Istenem, tanítsd meg nekem az igazi nagylelkűséget! Taníts meg Téged szolgálni, úgy, ahogy Téged megillet. Adni tudjak, anélkül, hogy számolnám, harcolni tudjak, anélkül, hogy közben a sebekre figyeljek.” Mindketten ugyanazt mondják. Az első esetben egy odaadó típus beszél, a másikban egy hódító típus.

Kapcsolatot építünk, kötődést hozunk létre

A személy fontos

Egy másik kérdés: Hogyan hozhatunk létre manapság kötődéseket ott, ahol az emberek az egyik rendezvényről a másikra rohangálnak?

Egészen egyszerű. Nem a rendezvény fontos, hanem a személy a fontos. Saját magamat kell felkínálnom. De ez nem módszer, hogy felkínálom magamat, hanem így kell gondolkozni. Nem az a lényeg, hogy egy nagyon jó rendezvény jöjjön létre, és hogy az emberek lelkesedjenek. Ez jön és megy. A következő egy buddhista, aki jön, és érte is lelkesednek.

Ezért a nagy embertömegek előtt elhangzott nagyszerű beszédnek nincs nagy értéke. Ez szép dolog, de tudom, és Kentenich atyától is tanultam, hogy ez nem segít. Elfelejtik. A következő is tart egy beszédet. Az ellenkezőjét mondja, és azért is lelkesednek. Ami számít, nem a pillanat lelkesedése, hanem a személyhez való kötődés. Ha újra jön az illető személy, akkor kb. ugyanazt fogja mondani. Gondolják csak meg, milyen gyakran mondom ugyanazt. Ez nemcsak azt jelenti, amit mondok, hanem a személyt is, aki jótáll az igazságért. Az emberek, ha ezt már nem akarják hallani, akkor már nem jönnek. Elvontan azt mondhatjuk: az igazság személlyel való összekötetésben, az igazság a személlyel létrejött kapcsolatban, kötődésben van.

Családok vannak, akikkel érintkezünk, kapcsolatban vagyunk, akiket ismerünk és újra jönnek. Ez az út.

Ha egy emberhez tényleg kötődöm, nem váltogatom minden pillanatban. Persze, ez nem mindig életre szóló kötődés, de gondolják meg egyszer, hogy közülünk hányan már milyen régóta kapcsolatban vagyunk. Akkoriban ennek a kapcsolatnak más volt a neve. Most az a neve, hogy előadóképző. Holnap talán az lesz a kötődés neve, hogy atyatanulmányozás, mert akkorra már mind jól tudnak beszélni, és valami újat kell kitalálni, de ugyanazok az emberek maradnak. Ez érdekes. Ami marad, és számít, az a kötődés. A kötődés az apostolkodás eszköze.

Szociológusok egy csoportjának van egy nagyon érdekes vizsgálódása. Azt akarták megvizsgálni, hogy hogyan növekszik egy vallásos közösség. Ez Amerikában volt. Kiválasztottak egy vallási közösséget, ami éppen Ázsiából jött be, az Egyesülés egyház, Moon közössége. Csak néhány ember volt. Szociológusok tanulmányozták őket, és a következőt találták. A televízióban való fellépéseknek semmi értelme nem volt. A nagy rendezvényeknek nem volt semmi értelme. Ez a Moon-vallás a következő módon növekedett. Az emberek magukkal hívták a rokonaikat, barátaikat, akikkel szoros kapcsolatban voltak. Ők is szintén hozták a barátaikat, a rokonaikat. Ez a közösség a személyes kapcsolatok, kötődések által növekedett.

Egy pap esküvői szertartás előtt találkozott négy férfival, testvérek voltak, és mind a négyen egy szektához tartoztak. A pap beszélgetett az egyikükkel. Tudta, hogy a szektákban általában jól ismerik a Szentírást. Megkérdezte tőle, mit gondol, miről beszéljen, mit mondjon a prédikációjában. Fel is használta a prédikációjában, amit a férfi mondott, és az illető örült ennek. A férfi szimpatikusnak élte meg a katolikus papot.

Gondolják meg, hogyan találtak Schönstathoz? Milyen szerepet játszik ebben bizonyos személyekhez való kötődés? Megkérdeztem G-t, hogyan talált ide. Olvasott az újságban Schönstattról? Nem. Látott a tévében valamit Schönstattról? Nem. Egy jó barátja hívta.

Hogyan kerültek Önök ide? Valószínűleg nem a tévé, hanem a személyes kapcsolatok által. Személyes kötődés által.

Az a kérdésünk, hogyan jön létre, hogyan növekszik egy vallásos közösség, ugyanakkor hogyan győzik le azt a veszélyt, hogy csak egy pillanatnyi élményt keressünk. A válasz így hangzik: személyes kötődések által, amikben élünk. Az a kör, ami körülöttünk van, nem marad meg egyszerűen, hanem változik. Újabb ismerősöket találunk, új barátokat. De az alapelv

mindig ugyanaz. Kicsit tipizálva beszélek. Fontos a lelki egészség számára, hogy nem az egyes rendezvények segítenek nekik, hanem a meglévő barátok. Emberek, akikkel személyesen kötődünk. Először is nem a jó ötletek, gondolatok segítenek, hanem az a tény, hogy a barátaim hűségesek. Ha szükséghelyzetben vagyok, akkor velem tartanak, és történhet bármi.

Családok hálója – élő kapcsolat

Ha egyszer körülnéznék itt a körben, akkor mindegyikünk mögött éreznék, hogy ott vannak azok az emberek, akikkel összeköttetésben állnak. Mintha a körben minden házaspár mögött még 10-10 család lenne. Tíz az sok, öt elég. Ők is másokkal vannak összeköttetésben. Ez a jövő közösségének szerkezete, a háló.

Nézzünk az egyházunkra! Itt van azoknak az embereknek a közössége, akik vasárnaponként eljönnek a szentmisére. Ez háló? Néha biztos, de néha biztosan nem. Egy nagy tömeg jön össze, és pont.

A jövőben hogy végzik a munkát a plébánián? A nagy templom mellett lesz egy másik terület, és ott mi kapható? Kávé. Vagy ha nem kávé, talán valami más, ahol találkozni lehet, össze lehet ülni.

Nézzék meg egyszer ezt a házat itt Óbudaváron! Itt van az előadószoba, odaát a konyha. Vizsgálják meg, hogy milyen szerepe van ennek a kis konyhának a közösségi élet számára? Ez nem szervezett. Én soha nem mondtam: „Kérem szépen, ha akarják, hogy növekedjen a családi élet a közösségünkben, menjenek a konyhába néha, és igyanak egy teát, beszélgessenek egymással, és álldogáljanak...” Ez egyszerűen csak van.

Kötődések jönnek létre

Hogy hozunk létre kötődéseket? Azokat használjuk, amik itt vannak. De ha azt mondom, hogy létre akarok hozni egy kötődést, tanulmányozzák egyszer, hogy van itt nálunk. A következőt figyelhetjük meg: 1. Személyes érdeklődés. Érdeklődnek az egyes házaspárok iránt, és az egyes személyek iránt. 2. Ez a személyes érdeklődés jóakarattal, jóindulattal párosul. 3. Készek a másikért valamit tenni.

Az első a személyes érdeklődés. Nem mindegy, hogy hogy vagyok. Ha ide jövök, érdeklődést tapasztalok: Hogy vagytok. Ez szellemi munka. Kicsit hasonló ahhoz, ahogy egy tudós dolgozik, aki nem azt akarja, hogy igaz legyen, hanem meg akarja találni az igazságot. Még egyszer, újra és újra odanéz. Még akkor is, ha már egy elméletet elkészített, kész arra, hogy azt

megváltoztassa. Még egyszer odanéz. Ez itt nem tudományos érdeklődés, nem egy könyvet akarnak írni rólunk, hanem egyszerűen kíváncsiak, érdeklődnek irántunk.

Így éltük meg atyánkat, Kentenich atyát. Egyszerűen érdeklődött az iránt, ami velünk volt. Érdeklődött a munkánk felől. Amikor fiatal káplánok voltunk, érdekelte a plébánosunk, hogy van, mi van...

A második: az érdeklődést nagy, személyes jóindulattal tenni. Vannak, akikkel, ha beszélünk, egyből mindent jobban tudnak. Ez nem olyan jó. Hanem nagy jóindulattal, afölötti nagy örömmel, amit a másik csinál, meghallgatjuk a másikat. Bizonyos részvétellel is, „az, amit mondasz, érdekes nekem”. „Te érdekes vagy számomra. Fontos vagy nekem.” Így növekedett Schönstatt. „Ide újra eljövök.”

Nem azért, mert valami nagyszerű élményem van, vagy egy nagy cirkuszban van. A cirkusz jellegzetessége változik, egyik este tornacipőben a McDonald'sban, a következő este pedig finom öltönyben a Hilton szállóban vagyok. Érzik a különbséget? Másképp hat. Minden alkalommal másik élmény is. De itt van valaki, aki személyesen érdeklődik irántam és jót akar nekem.

A harmadik: tesz értem valamit. Tehát: érdeklődöm irántad, jót akarok neked, teszek érted valamit. Így jön létre egy kötődés. Örülök, ha újra látlak téged. Aztán újra érdeklődök irántad, újra jót akarok neked, és kész vagyok tenni érted. Ez nagyon megerőltető lehet, de nagyon szép.

Otthon – otthonosság

Valami megváltozott. Az emberek nem tekintenek át nagyobb időszakokat, hanem a pillanatokban élnek. Ami most van, az számít. Néha a „most” az előző ellentéte.

Schönstattban van egy módszerünk, mégpedig az, hogy az egyes eseményeket ízleljük. Mielőtt ebből vallásos gyakorlatot csinálnánk, szeretném, ha ezt a módszert megértenénk.

Fogjuk azt, ami volt, valamilyen eseményt, emlékezünk, a szemünk elé hozzuk az elmúlt eseményt, és bizalmas kapcsolatba kerülünk vele.

A középkori embernek alig kellett ezzel foglalkoznia, mert minden a helyén volt. A szemben levő házban laktak a barátai, az utca végén lakott az ellenség, a forrás mellett ott volt a nagy fa. Tavasszal nőtt a vetés, de olyan lassan nőtt, hogy az történhetett, mint a „Kis herceg”-ben a megszelídítés.

Egyszer megvadult a bika az istállóban, ami nagy fölindulást, nagy izgalmat jelentett, erről beszéltek egy hétig, ez volt a nagy esemény.

Ma egészen másképp van, mindig van valami új. Csak a felszínen él az ember, nem kerülünk a dolgokkal bizalmas, bensőséges kapcsolatba, nincs otthonunk. Ez a falu, amit az előbb ábrázoltam, ahol az ember mindennel bensőséges, bizalmas kapcsolatban van, ez egy otthon. Ha azokat a dolgokat, amik körülvesznek, megszelídíttem, otthon jön létre.

Odamegyünk valahová, ismerem a dolgokat, kapcsolat van köztük és köztem, jól ismerem őket, belső kapcsolatban vagyok velük, otthon vagyok. Ez munka, ezt lehet csinálni. Felidézzük az emlékezetünkben az elmúlt dolgokat, és még egyszer megnézzük őket, akkor bizalmas kapcsolatba kerülünk velük. Az idegen dolgokat átalakítjuk ismerős, hozzánk tartozó dolgokká. Egy idegen tájat átalakítunk otthonunkká. Ezt csináljuk most, ezt csináltuk az elmúlt napokban. Nem beszélünk sokat az otthonról, hanem a szeretet útjairól. Ha kötődök valamihez, azzal bizalmas kapcsolatban vagyok, és az otthonomhoz tartozik.

Utóízlelés

Kentenich atya módszere, hogy a dolgokat hagyjuk újra előjönni, megnézzük, és bizalmas viszonyba kerülünk velük. Ezt nevezzük az utóízlelés módszerének. Este együtt leülünk, és megkérdezzük: „Mi volt ma szép?” Visszaemlékezünk, és még egyszer építjük a bizalmas kapcsolatot. A gyerekekkel is ezt csináljuk, amikor azt mondjuk: „Köszönöm, hogy...” Emlékezünk, és újra találkozunk az eseménnyel, személlyel, dologgal vagy élménnyel és bizalmas kapcsolatban vagyunk.

A köszönő ima mögött lélektani módszer van. Azt akarja ez a módszer eredményezni, hogy azokkal a dolgokkal, amikkel foglalkoztunk, bizalmas kapcsolatban legyünk.

Vannak, akik ezt mintegy automatikusan csinálják. Végigmennek egy napon, megkérdezik, mi volt ma, megneveznek két dolgot, amik tetszettek nekik, vagy amik különösen nehezek voltak. A rossz dolgokat kiselejtezik, a jókat asszimilálják, és mindig otthon vannak. De erre nem számíthatunk, egy modern ember nem megy végig így a napon. Ezer benyomása lesz, és ezek mind gyengék és felületesek, semmi sem olyan az egészségből, ami tényleg a sajátja. Ezért visszatekintünk, mi, modern emberek, és keressük azt, ami illik hozzánk. Ha az egész nap egy nagy ház, akkor lassan otthonná alakítjuk. Konkrétan visszatekintünk az elmúlt napokra: „Mi volt jó? Mi volt

érdekes?” Ez az első. Erről beszélünk egymással. Azt is mondjuk el, hogy mit fogunk később jobban csinálni.

Ezt a közösségben is csinálhatjuk, a családnapok végén szoktuk csinálni: Mi az, ami tetszett nekünk? Mi olyan, amit a körben is el tudunk mondani? Mi az, amit megtartunk? Lehet, hogy voltak olyanok, amik szépek voltak, de csak minket érintenek, illetnek. Itt egy kis megkülönböztetésre van szükség. Ami csak számunkra van, azt is felelevenítjük, de a körben nem említjük.

Idővel egy stílusra van szükségünk, életstílusra. Ez normális, hogy egy schönstatti család este összejön, és elmondja, mi volt jó, érdekes a nap folyamán. A visszaemlékezés hozzátartozik az életünkhöz. Ezt minden este csináljuk, különben csak a felszínen élünk. Ezt egy jó cég állandóan csinálja, felülvizsgálja, mi volt jó és mi nem.

A GYEREKNEVELÉSHEZ

A kis zsarnok

A gyerekeknek meg kell tanulniuk nehézséget elviselni. Be kell gyakorolniuk. Ilyen gyakorlás, ha azt mondom a gyerekeknek: „Most nem.”

Vannak nagyon félrenevelt gyerekek, kis zsarnokok. Egész irodalom van róluk. Ott van a képen egy nagy gyerek középen és a két szülő egész kicsiben. Szegény kis szülők. Már nem merik egymást szeretni, mert mindjárt jön a gyerek. De ennek lehetségesnek kell lennie. Ha munka után látjuk egymást, és együtt akarunk lenni, és jön a kis zsarnok, azt mondom: „Most nem.”

Isten ezt állandóan megteszi. Sokszor mondja: „Most nem, most dolgozni kell, nem imádkozni, szeretni.”

Azt mondom a gyerekeknek: „Most nem.” Elküldöm és odafordulok a társamhoz. Ezt tenni kell, ennek lehetségesnek kell lennie. Ha erre nem képesek, a gyerekek uralkodnak. Kicsit figyeljenek oda. Könnyű ott, ahol érezzük a felelősséget és ezt elfogadja a gyerek.

Ha a gyerek azt mondja az anyjának vagy apjának: „Vagy megcsinálod, amit akarok, vagy nem hiszem el, hogy szeretsz...”, barátaim, ez sima zsarolás.

Mit válaszolok ilyenkor? „Dehogynem, szeretlek” – ezt?

Kedves barátaim, mit mondunk, amikor azt mondja a gyerek, hogy nem is szeretsz?

Csak annyit: „Elég a cirkuszból.” Akkor tudja, hogy átlátunk rajta. Ebbe nem megyünk bele, ez játékoska. De sok gyerek játszik a szüleivel, mert a szülők megengedik, hogy játszanak velük.

Az áruházakban ott vannak a pénztárnál a nyafogást előidéző áruk. Mehetünk a pénztárhoz, és elég mondanunk: „áá”. Más is mondhatnak: „öö”.

Egynek lehetségesnek kell lennie: kettőnk számára időt szakítunk, és nem hagyjuk magunkat zavartatni, hanem azt mondjuk: „Majd utána.” A gyerek elfogadja, hogy nekünk megvan a saját területünk.

Érzékeléskapcsolat

Különböző kegyelmek vannak. Ha nevelnek, keressék az eleven érzékeléskapcsolatot a gyermekkel, tartsák is fenn, a többi magától megy.

Kentenich atya egyszer azt mondta: „Amikor az apa hazajön, akkor kezdődik a tulajdonképpeni munkája.”

Bevéshetik azt, hogy az együttléthez, a gyerekekkel való bánásmódhoz sok időre van szükség. A gyerekeink megélik, hogy „itt vagyok számodra, nálad vagyok”. „Egymásnál vagyunk.” Egyáltalán nem kell túl sok mindent csinálnunk. Kentenich atya azt mondja, a nevelés azt jelenti, hogy eleven érzékelést tartunk.

Látják, az apróság idejött az asztalhoz és én azt mondtam: „Ez az enyém.” Mindnyájan érzékelésben vagyunk a gyermekkel, ez egy belső kapcsolat.

A jó Isten is csinál így, sokszor mondja: „Ez az enyém.” Fontos, hogy ezt megtanuljuk. A másik feleségére is, ha kapcsolatot akarok kötni vele, azt mondja a jó Isten: „Nem, ő az enyém!”

Fontos, hogy a gyerek megtanulja, hogy a jó Isten néha azt mondja: „Nem.” Nekünk, embereknek, nem mindent szabad. Ez fáj, és az anyához megyünk.

Az ember nem gép, amit ki-be lehet kapcsolni. Az embernek szabad harcolnia, de Önöknek, szülőknek kell végül is győzniük.

Amikor egymással akarnak beszélni, akkor jön a gyerek, és mondják neki: „Majd később.” Egy idő után nyugodtan hagy bennünket.

A háborús játék értelme

Játsszanak a gyerekekkel háborúsdit is! A legfontosabb a harci játék. Vannak emberek, akik nem értenek semmit a pedagógiából, azt mondják, hogy karácsonykor nem szabad a gyerekeknek harci játékot ajándékozni.

A gyerekeink elég békések, de ha a fiúk valami hosszú tárgyat fognak, már kard van a kezükben.

A jezsuitáknak Dél-Amerikában, Paraguay területén volt egy saját államuk, ami 100 éven át létezett. A bennszülöttek sok faluja tartozott oda, nagyon sok ember, 150000. Ez az állam soha egyetlen háborút nem folytatott, de minden vasárnap a szentmise után, a templom előtti nagy téren háborús játék volt. Egymásnak rohantak, harcoltak, győztek vagy vesztek, és ezért nem volt szükségük arra, hogy háborút folytassanak.

A futball is háborús játék, támadás van, csatárok vannak, védekezés.

Az értelmiségiek számára is van egy háborús játék, a sakk. Vannak lovasok, bátyák, király és királynő, futárok és a parasztok.

Túl kevés háborús játékunk van, ezért háborúzunk. Ha azoknak az embereknek, akik háborút folytatnak, nyilvános harci játékokat kellene vívniuk, szívesen látnánk őket harcolni, és ez olcsóbb lenne.

Mint szülőkkel beszélek most. Játsszanak a gyermekükkel háborús játékot is!

Egyszer egy családban voltam, ahol két odaadó típusú szülőnek – nagyon okos emberek, egyetemi végzettségűek, de odaadók –, volt egy gyermekük, akivel háborús játékot játszottam. Csak akkor tehettem, amikor az anyja karjában volt, mert akkor biztonságban érezte magát. A mutatóujjammal feléje böktém – ez volt a támadás, nem értem hozzá, csak a közelébe jöttem, és azt mondtam: „tikk”. A gyermek megijedt. Nem értem hozzá, csak a közelébe jöttem és azt mondtam: „tikk.” Ez volt a támadás, újra meg újra, a 10. támadásom után észrevette a gyermek, hogy még mindig él, annak ellenére, hogy háború közepette van, és felém bökött. Akkor persze megijedtem, és a gyerek örült, hogy sikerült megijesztenie. Aztán megint böktém az ujjammal feléje, „tikk”, még egy ideig ment, és aztán vége lett. Nem lehet egész este háborúzni.

Érdekes, néhány nappal később mondta ez a kis gyerek otthon: „Tilman atya, tikk-tikk”. Nagyon szép megtapasztalás volt neki. Én voltam a háborús típus.

Folytassanak a gyermekeikkel háborús játékokat! Ha a gyerek kicsit erősebb, úgy is csinálhatunk: „Brrrrr.” De a végén mindig ott kell lennie a szeretetnek.

A serdülőkorban levő gyerekeknek is megvan a saját háborús játékuk. „Te, apa, az iskola tiszta hülyeség, az ember egész nap ott ül, és semmit sem tanul. Csak azt tudnám, miért kell mindig iskolába menni. Ott mindenki idióta, az osztályfőnököm pedig teljesen idióta. Meg tudod mondani, miért menjek iskolába?”

Most kezdődik a háború. Ezért kapják a pénzüket. „A tanár vagy tanító lehet bármilyen hülye, de te közben már meg tudsz különböztetni egy ezrest a tízezrestől. Ennek van előnye, mert te különben olyan butaságot csinálnál, hogy az egész pénzüket elvinnéd itthonról, és ezért jó, ha meg tudod különböztetni az ezrest a tízezrestől. Iskola nélkül ez nem menne. Néha valami olyat is el kell viselni, ami nem annyira kellemes. Látod, ez velem is így van. Ha csak azt keresném, ami kellemes, akkor neked már régen vettem volna egy jegyet a Holdra, de elvisellek, mert ilyen vagyok.”

Ha a lányunk 17 éves, éjszakába nyúlóan, 11-12 óráig is eltarthat a beszélgetés. És ez egy gyerek számára csodaszép. Harcolok a gyermekemmel. Soha nem rázom le azzal, hogy hülye vagy. Mindig tovább harcolok. Ez nagyon szép dolog.

Átélttem ezt egy fiatalnál, egy 17 éves lánynál. A nagypapánál talált egy régi, óriási zakót. Kimosta, feltúrta az ujjait, és felvette alája a nagypapának egy ingét, szép csíkosat, előtte azt is kimosta. Így ment iskolába. Mindenki azt mondta: „Hú, ez aztán valami, hogy neked ilyen megengednek.” Az anyját megkérdezték az utcán: „Ez a kisleány hogyan öltözködik?” Azt válaszolta: „Miért, ez bűn?” „Nem.” „Én is így gondolom.”

Amikor a diszkóról volt szó, ahol kábítószert adnak egymásnak, akkor arra azt mondta az anya, hogy „nem”, és ezt sikerült keresztülvinnie. Kb. 20 órát kellett vitatkozni, hogy nincs bizalmad irántam... stb., ilyesmikkel, de a végén sikerült meggyőznie.

Nagyon sok szabadságot engedünk meg, és vég nélkül vitatkozunk. Ez a mi utunk, amikor kamaszkorban vannak a fiatalok. Inkább végezzünk kevesebb apostolkodást, inkább egy előadással kevesebbet tartunk, egy csoportösszejövetellel kevesebbet, inkább egy bibliakörrel kevesebbet, amikor a gyerekek a kamaszkorban vannak. Az a legfontosabb, hogy készek legyünk vég nélküli vitatkozásokra, és sok szabadságot engedjünk.

Életkor és vallásosság

Figyeljük meg a fejlődésben lévő fiatal. A serdülőkor előtti korban erősen előtérben van a vallásosság. Egy ilyen gyermekkel közvetlenül beszélhetek Istenről. Egy 10 éves gyermekkel imádkozhatok, Istenről beszélhetek, a gondviselésbe vetett hitről, a Szűzanyáról, aki nálunk lakik.

Aztán jön az érési korszak, a vallásosság visszahúzódik, a szellemi és testi kerül előtérbe. Már nem beszélék Istenről, hanem a személyiségről, a személyiség erejéről, a szépségről, az önnevelésről. Ha 14 éves fiatal lányokkal vagyok együtt, nem Istenről beszélék, hanem az önnevelésről. Azt mondom: „Az a feladatunk, hogy mindent átlelkessünk, hogy szép nővé váljunk.”

Nem jó, ha egy lány elhanyagolja a külsejét. Különb ez veszélyes, ahogy a fiatal nemzedék, a lányok néha szaladgálnak. Egy férfi számára lélektanilag nem olyan veszélyes, ha egy kicsit piszkos. Ez nem baj, normális. De ha egy nő szaladgál így... Ha egy nő elhanyagoltan futkároz, az árt a személyiségének.

Egy nőnek más viszonya van a ruházatához, mint egy férfinak. Egy férfi inkább az öltözék rendeltetésében gondolkodik, hogy meleg-e, használható-e... Egy nő pedig inkább képekben gondolkodik, intuitív.

Minden férfiban van valamennyi női gondolkodás, és fordítva, de az egyik a hangsúlyosabb.

Ha egy nő külsőleg mindig elhanyagolja magát, az azt jelzi, hogy a lelkében valami nincs rendben. Jó ezt tudni. Ezért mint nőnek, mindig gondoskodnom kell arról, hogy jól nézzek ki. Nemcsak a gyerekekről, az ételről gondoskodom, vagy egy szép asztalról, hanem magamról is. Barátnőim, ez feladat és munka, és csinálni kell, tanulni kell. Ez hozzátartozik egy nő érzékeléstárához.

Visszatérek a 14 éves vagy a 17 éves lányaimhoz. Előtérben a személyiség áll. Ha velük a Szűzanyáról beszélnek, az egy másik Szűzanya, mint a 10 éveseké. Saját maguk is megpróbálhatják. A Szűzanya képéről beszélek, Önök megmondják, hogy melyik kép kinek szól.

1. kép: Erős volt, és nagy szeretet volt a szívében, de életében olyan sok nehézség volt. Elment a fia prédikálni és a főnökök mindjárt Jézus ellen voltak. De ő hűséges maradt, szerette ebben a nehézségben is. Nehéz volt neki, magányos volt, mert nem tudta senkivel sem megosztani, hogy ez a gyerek Istentől való, csak Józseffel. József jó férfi volt. Ez a nagy asszony magányos volt.

A 2. kép: Nagyon szerette a jó Istent, érezte, hogy a jó Isten közel van. Mindig kapcsolatban volt a Mennyei Atyával, csak gondolta kellett rá, és a Mennyei Atya közel volt és azt mondta: „Gyere, szeretlek.”

A Szűzanyáról a kétféle kép. Az egyik (2.) – bensőséges kapcsolatban él a jó Istennel – így beszélek a 10 évesekkel a Szűzanyáról. A másik (1.) – egy erős személyiség – így beszélek a serdülőkkel.

A mai fiatal nemzedék

Sajátos a fiatal nemzedék problémája, 30. életévük előtt nem válnak felnőtté, mindig úton vannak. Ez a hátizsákos fiatalok nemzedéke. Vándorolnak, fogják a hátizsákjukat és elutaznak Dél-Amerikába. Vándorolnak egyik szentélytől a másikig, mindenhol dolgoznak egy kicsit, így olcsóbb, és egy év múlva visszatérnek.

Elutaznak akár Indiába is. Ha itthon vannak, akkor is ugyanez van. Ma ez a foglalkozásuk, holnap valami más. Egyik unokahúgomnak több foglal-

kozása van, pénzügyi szakember, vállalkozói tanácsadó, légikísérő, de már fogorvosnál is dolgozott.

Ez nagyon érdekes dolog. Egy fiatal nemzedék, amely úton van. Igazi nehézség, ha ők társat keresnek maguknak. Amíg el nem érik a 30. évüket, még nem felnőttek, ha 25 éves korukban találnak társat maguknak és keresztény házasságot kötnek, akkor ez a házasság felbonthatatlan. A kérdés, hogy ezek a 25 éves fiatalok képesek-e arra, hogy felbonthatatlan házasságot kössenek? Néha sikerül, néha nem. Ezért együtt élnek, hogy meglássák, sikerül-e. Egészen sajtáságos fiatal nemzedék.

Nagyon érdekes, hogyan vezeti őket a jó Isten.

Bűnösség – irgalmasság

Mielőtt a szülők csinálnak valamit, van már egy adottság az emberben, hogy meg tudja különböztetni a jót és a rosszat. Mielőtt egy gyerek beszélni kezd, van már benne egy adottság, hogy beszéljen. Egy gyerek megtanul beszélni, ha a szülei beszélnek vele. Ha a szülők nem beszélnek vele, nem tanul meg beszélni. Ott van benne az adottság, hogy tudjon beszélni, és a szülőkkel való beszéd által tanul meg beszélni. Az adottság nélkül semmi sem megy. Egész életen át beszélhetnek egy kiskutyával, nem tanul meg beszélni, mert nincs meg hozzá az adottsága. Az embernek van adottsága, és meg tud tanulni beszélni, de szüksége van valakire, akitől tanul. Attól függően, hogy kitől tanul, másként beszél, más fogalmai vannak, más mondatokat képez... Az határozza meg a minőséget, akitől tanul.

A gyermekben megvan az adottság, hogy meg tudja különböztetni a jót a rossztól. Van egy adottság, és ezt formálják. Azon múlik, hogyan formálják. Ebben mindaz, amit a szülőktől kapunk, nagy szerepet játszik. A döntő pont az a kérdés, hogy amikor hibát követett el a gyermek, a szülők irgalmassággal reagálnak-e vagy intéssel, hogy csináld jobban. Nagyon kevés ember van, aki azt élte meg gyermekkorában, hogy a szülők a hibájára irgalmassággal reagáltak.

Ezért létezik egy egészen meghatározott magatartás, hogy nem tudják beismerni a bűnösséget. „Tanár úr, ő kezdte.” Mindig a másik kezdi. Ha átéltem, hogy a bűnösség a könyörületességben végződik, és ha átéltem, hogy a könyörületesség nagyon szép, akkor tudom azt mondani: „Tanár úr, én voltam.” Akkor jöhet a zivatar. Ez olyan szép, hogy azt mondom: „Tanár úr, én voltam.” Miért ne?

Fontos, hogy a gyermek átélje az irgalmasságot. Azt mondta, hogy a másik volt. Amikor csak én és a gyerek vagyunk, azt mondom neki: „Gyere hozzám, én is tudom, hogy a másik volt, de most szeretlek.” Megünnepeljük ezt a kapcsolatot. A végén talán hozzátesszük még: „Tudod, hogy szeretlek téged. Mi ketten tudjuk, hogy ki volt az.”

Tehát ez visszafelé is megy, az utolsó pontból kiindulva. Elkezdem a könnyөрületességgel, a másikat nem kell mindig kimondani. Mi, emberek, szegények vagyunk. Ez egy új világ, a szeretet világa.

TARTALOM

ELŐSZÓ	5
ISTEN SZÓL HOZZÁNK	7
A kor, a lélek, személyek, történések által	7
Isten problémákat küld az életünkbe	8
A kor jele: a személy és a pillanat fontossága.....	9
A kor szelleme és a korszellem	9
Rajtam múlik	10
A pillanaton múlik	10
Az egyik út: Isten jelenlétében élni, mozogni.....	11
A cselekvés minősége	11
Az áldozathozatal jelentősége	13
A szellemek megkülönböztetése	14
Az áldozatkészség és az igazság	15
A másik út: visszatekintés, szemlélődés	16
A BŰNÖSSÉGÜNK ÉS ISTEN IRGALMASSÁGA	19
Elfogadlak olyannak... ..	19
Érezzük, hogy a társunk megbocsát.....	19
A szülők és a lelkiismeret	20
Könyörtületessé válunk.....	21
Ahol otthon jön létre.....	23
Készség a szeretetre és a szenvedésre	24
Magyarország sorsa	25
Az új világ	25
Az élményvilág váltogatása	26
A Mennyei Atya az események mögött	27
Isten a történelmünkben	28
A szeretet új rendje.....	29
Fontos vagy nekem	30

KÖTŐDÜNK AZ EGYHÁZHOZ	31
Korforduló	32
Új világot építünk	33
Hogyan teszünk szert új erőre?	34
Schönstatt-szentély – Schönstatt-központ	35
Új várost, új világot építünk	37
AZ ÉLET: VERSENY, HARC	39
Konkurencia az egyházban	40
Konkurencia Schönstattban	40
Az egyházzól alkotott képünk	43
A verseny és a magyar lélek	44
A szabad, erős személyiség	45
A nehézség kihívást jelent	45
Példa Schönstatt történelméből	46
A mai korban.... ..	47
Az ingerküszöb... ..	48
Nehézségek	50
HÁZASTÁRSI KAPCSOLATUNK	51
Méhkirálynő	51
Munkahely és otthon	51
Érdeklődünk egymás iránt	52
Szokásrend a kapcsolat biztosítására	53
Szerelem „kifelé a házasságból”	53
A szeretet három síkja	55
A természeti szeretet	55
A természetes szeretet	57
A természetfölötti szeretet	57
SCHÖNSTATTI APOSTOLKODÁS	61
A szubjektív megközelítés	61
Kapcsolatot építünk, kötődést hozunk létre	62
A személy fontos	62
Családok hálója – élő kapcsolat	64
Kötődések jönnek létre	64
Otthon – otthonosság	65
Utóízlelés	66

A GYEREKNEVELÉSHEZ	69
A kis zsarnok	69
Érzékeléskapcsolat	69
A háborús játék értelme	70
Életkor és vallásosság	72
A mai fiatal nemzedék	73
Bűnösség – irgalmasság	74

ISBN 963 86293 3 9

9 789638 629333